

Strategisk Energi- og Varmeplan 2026 - 2029

Slagelse Kommune

Rapport: Slagelse Kommune Strategisk Energi- og Varmeplan
Dato: Afleveret til Slagelse Kommune 10.10.2025
Version: 00b
Udarbejdet af: Sebastian Jensen | Viegand Maagøe
Gustav Bruun Lyby | Viegand Maagøe
Udarbejdet for: Center for Teknik, Plan og Erhverv | Slagelse Kommune

Forside: Stadig mere fjernvarme produceres med el. Her stor varmepumpe
hos SK Varme A/S, Slagelse. Foto: Envafors

VIEGAND MAAGØE A/S

SJÆLLAND
Hovedkontor
Nørre Søgade 35
DK 1370 Copenhagen K
Danmark

T: 33 34 90 00
info@viegandmaagoe.dk
www.viegandmaagoe.dk

CVR: 29688834

JYLLAND
Kalkværkvej 1, 4. sal.
8000 Aarhus C

Forord

Med denne plan tager vi politisk ansvar for at styrke indsatsen på energi- og varmeområdet. Fjernvarme, vedvarende energi og elektrificering er ikke længere kun tekniske spørgsmål, men strategiske områder med direkte betydning for kommunens klimamål, forsyningssikkerhed og lokal udvikling.

Den Strategiske Energi- og Varmeplan sætter en klar retning for, hvordan Slagelse Kommune konkret og lokalt skal indfri de klimamål, vi har forpligtet os til – herunder en 70 % reduktion af drivhusgasudledningerne inden 2030 og klimaneutralitet senest i 2050.

Planen samler og forstærker de eksisterende indsatser og udgør et fælles strategisk fundament for den videre grønne omstilling. Den bygger på de erfaringer, vi har gjort os i tæt samarbejde med lokale aktører, forsyningsselskaber og borgere – og omsætter vores fælles ambitioner til konkret handling.

Energi- og varmeområdet står for godt 19 % af den samlede CO₂-udledning i Slagelse kommune og spiller dermed en afgørende rolle i den grønne omstilling. Planen bygger på analyser og data, der viser et betydeligt potentiale for konvertering fra olie- og gasfyr til fossilfri varmekilder, energieffektivisering og elektrificering – både i husholdninger, erhverv og offentlige bygninger.

Strategien er struktureret omkring syv centrale temaer, der sætter retning for den samlede indsats:

- Energieffektivisering
- Varmeplanlægning
- Elektrificering
- Vedvarende energi
- Biomasse
- Sektorkobling
- CO₂-reduktion og CCUS (fangst, lagring og brug af CO₂)

Bag hvert tema ligger konkrete løsninger og potentialer – fra omfattende fjernvarmeudbygning i Slagelse og Korsør til lokale energitjek af den enkelte bolig og partnerskaber med erhvervslivet.

De seneste års store ændringer i markedsforudsætningerne indebærer, at der er en usikkerhed i forhold til tidshorisonten for implementering af Slagelse Kommunes Strategiske Energi og Varmeplan. Udover store udsving i udgifter til fjernvarme som følge af overophedning i markedet, internationale usikkerheder samt prisen på fossile energiformer, gør at byrådet har en særlig opmærksomhed på at tidsperspektivet for de konkrete målsætninger sal revideres løbende. Endvidere bør strategien understøttes ved, at der lægges politisk pres for at ændre rammerne for implementering af f.eks. fjernvarme.

Vi har allerede opnået meget. Men vi skal videre, og ved, at det kræver mere end planer og analyser. Det kræver samarbejde og fælles vilje. Den Strategiske Energi- og Varmeplan er derfor også en invitation. Til virksomheder, borgere og civilsamfundet – fx boligorganisationer, uddannelsessteder, lokalråd og foreninger i kommunen.

Vi ser strategien som et værktøj, en inspiration og et fælles afsæt for det arbejde, vi skal løfte sammen. Brug den!

Knud Vincents
Borgmester

Jørgen Grüner
Formand for Klima-og Miljøudvalget

Slagelse, maj 2026

Resumé

Slagelse Kommune står over for en markant omstilling af energi- og varmesektoren i de kommende år. Den Strategiske Energi- og Varmeplan samler og styrker de eksisterende målsætninger og initiativer fra *Kommuneplan 2022–2034*, *Bæredygtighedsstrategien 2024–2025* og *DK2020 Klimaplanen*, og fungerer som bindeled til den kommende revision af disse planer i 2026. Planen udgør dermed et samlet strategisk fundament for kommunens arbejde med omstillingen til grøn energi og varme frem mod 2030 og videre mod klimaneutralitet i 2050.

Slagelse Kommune har defineret fire centrale målsætninger på området i den nuværende klimaplan, som skal re-certificeres i 2026:

- 70 % reduktion af CO₂-udledninger i 2030 og klimaneutralitet i 2050, i tråd med de nationale klimamål
- Udfasning af olie- og gasfyr til privat opvarmning inden 2030
- Udbygning af vedvarende energi (VE) produktion med samlet 445.000 MWh frem mod 2030, med henblik på at blive selvforsynende med VE
- Reduktion af energiforbruget med 10 % frem mod 2030 og yderligere 10 % frem mod 2050, samt en øget produktion af biogas

Den Strategiske Energi- og Varmeplan bygger på en række baggrundsanalyser udarbejdet af NIRAS og Viegand Maagøe, der kortlægger potentialer for fjernvarmeudbygning, biomasseanvendelse og energieffektiviseringer i både husholdninger, erhverv og offentlige bygninger (disse kan ses i bilagssamlingen). Samlet viser analyserne et betydeligt potentiale for konvertering fra olie- og gasfyr til fossilfri varmekilder, samt muligheder for energibesparelser og elektrificering af især transport og industri.

Slagelse Kommune arbejder aktivt med partnerskaber og borgerinddragelse. Der er etableret et Koordinationsforum for Varme og Energi med deltagelse af bl.a. forsyningsselskaberne SK Varme og Hashøj

Kraftvarmeforsyning, Evida, AffaldPlus, boligorganisationer og andre lokale aktører. Der afholdes løbende borgermøder og informationsarrangementer, ligesom kommunen indtil 2025 understøttede lokale initiativer gennem Nærvarmepuljen og projekter som Energitjek Slagelse.

Med denne Strategiske Energi- og Varmeplan skaber Slagelse Kommune en klar og sammenhængende retning for den grønne omstilling på energi- og varmeområdet. Planen beskriver både status, potentialer og konkrete indsatser for perioden 2026–2029 og fungerer samtidig som et strategisk grundlag for fremtidige beslutninger.

Klima- og Miljøudvalget i Slagelse Kommune har udpeget syv temaområder, som den Strategiske Energi- og Varmeplan vil beskrive i detaljer. Disse temaer er følgende, der beskrives i detaljer i selvstændige kapitler i planen:

- Varmeplanlægning
- Energieffektivisering
- Elektrificering
- Vedvarende energi (VE-anlæg)
- Biomasse
- Sektorkobling
- CO₂-reduktion og CCUS

Denne strategi udgives også i form af en kort, læseværdig pjece, der opsummerer indholdet.

Indhold

Forord	3	4. Handleplan.....	36
1. Indledning	6	4.1 Varmeplanlægning	36
1.1 Lovgivningsmæssige rammer for energi- og varmeplanlægningen	7	4.2 Energieffektivisering	37
1.2 Slagelse Kommune – geografisk udformning og energi- og varmeproduktion.....	9	4.3 Elektrificering.....	38
1.3 Baggrund og formål.....	11	4.4 VE-anlæg	38
1.4 Nuværende planforhold i Slagelse Kommune.....	12	4.5 Biomasse	38
1.5 Sammenhæng med øvrig planlægning.....	12	4.6 Sektorkobling.....	38
1.6 Baggrundsnotat til varmeplan.....	14	4.7 CO ₂ -reduktion og CCUS.....	39
1.7 Tidsplan	15	5. Konklusion	40
2. Nuværende status og forventet udvikling.....	16	6. Opfølgning og evaluering	42
2.1 Varmeplanlægning	16	6.1 Organisering af opfølgning.....	42
2.2 Energieffektivisering	21	6.2 Værktøjer til evaluering	42
2.3 Elektrificering.....	24	6.3 Inddragelse og borgerperspektiv	42
2.4 VE-anlæg	26	7. Bilag	44
2.5 Biomasse	29		
2.6 Sektorkobling.....	31		
2.7 CO ₂ -reduktion og CCUS.....	32		
3. Samarbejder og organisering.....	35		
3.1 Partnerskaber og lokalt engagement.....	35		

1. Indledning

Slagelse Kommune har i en lang årrække arbejdet på at reducere kommunens CO₂-udledninger, understøtte omstillingen til vedvarende energi (VE) og sikre, at kommunens borgere har adgang til grøn energi og varme med høj forsyningssikkerhed. Som følge af Ruslands invasion af Ukraine i februar 2022 og de efterfølgende stigende gaspriser blev det endnu mere relevant for Danmark at frigøre sig fra afhængigheden af fossile brændsler, samt at øge forsyningssikkerheden i energisektoren. På denne baggrund præsenterede regeringen reformudspillet *Danmark kan mere II*, hvor de nationalpolitiske målsætninger på området blev defineret.

På baggrund af det nationale reformudspil etablerede adskillige kommuner kommunalpolitiske målsætninger til at indfri de nationale målsætninger, hvilket også var tilfældet i Slagelse Kommune, der i december 2022 vedtog en klimahandlingsplan.

Siden er aspektet med forsyningssikkerhed kun vokset med en energiforsyningskrise foråret 2026.

Slagelse Kommune har vedtaget en målsætning om, at kommunen skal være CO₂-neutral i 2050, samt reducere udledningen af drivhusgasser med 70 % inden 2030 i overensstemmelse med de nationale klimamål. Samtidig har kommunen en målsætning om at udfase olie- og gasfyr til privat opvarmning frem mod 2030, samt at udbygge produktionen af vedvarende energi (VE) med 445.000 MWh frem mod 2030, så Slagelse Kommune kan blive selvforsynende med VE. Kommunen har desuden defineret en målsætning om at reducere energiforbruget med 10 % frem til 2030 og yderligere 10 % frem til 2050, samt defineret en målsætning om at øge produktionen af biogas.

Slagelse Kommunes målsætninger er forankret i kommunens eksisterende planer, som uddybes i *1.3 Sammenhæng med øvrig planlægning*. Heraf har særligt kommunens *DK2020 Klimaplan* og *Bæredygtighedsstrategi 2024-25* stor betydning for målsætningerne på energi- og varmeområdet.

Denne Strategiske Energi- og Varmeplan samler således målsætninger og tiltag fra de eksisterende planer og strategier, og udstikker den strategiske retning for Slagelse Kommune. Herved sikres det, at ambitionerne på energi- og varmeområdet bliver indtænkt på tværs af de forskellige politiske planer i kommunen.

Kommunen har inddraget relevante interessenter på energi- og varmeområdet under udarbejdelsen af denne Strategiske Energi- og Varmeplan. Interessenterne er blevet konsolideret i Koordinationsforum for Varme og Energi, hvor de har mulighed for at udveksle erfaringer. Interessentinddragelsen har været central i den strategiske energi- og varmeplanlægning, og bidrager til ejerskab til planen og til at understøtte kommunens ambitioner med hensyntagen til de centrale interessenter på området.

Slagelse Kommunes *DK2020 Klimaplanen* skal revideres i løbet af 2026 med godkendelse i 2027 med henblik på en re-certificering. Der forventes også en revision af *Bæredygtighedsstrategien* i løbet af 2026. Denne plan bygger på initiativer og målsætninger i de eksisterende planer, og beskriver samtidig retningen for det fremtidige arbejde på energi- og varmeområdet i kommunen frem imod udarbejdelsen af den nye *bæredygtighedsstrategi* og *DK2020 klimaplan*.

På baggrund af beskrivelsen i den Strategiske Energi- og Varmeplan præsenteres en **handleplan** i *afsnit 4*, som kommunen kan tage udgangspunkt i med henblik på at opnå CO₂-reduktioner, øget forsyningssikkerhed, samt øget elektrificering og energibesparelser. Handleplanens målsætninger er ikke identiske med handlingerne, der allerede er defineret i *DK2020 klimaplanen* og *Bæredygtighedsstrategien*. Den Strategiske Energi- og Varmeplan bygger dog videre på eksisterende handlinger, hvilket suppleres af erfaringerne fra den seneste udvikling på energi- og varmeområdet i kommunen og på nationalt plan.

Slagelse Kommune anerkender vigtigheden af at udveksle og dele viden om både teknologi og regulering af energi og varme, som er et område med en rivende udvikling. Derfor indgår kommunen også i en række netværk, der har løbende dialog og erfaringsudveksling med andre kommuner og forsyningsselskaber.

1.1 Lovgivningsmæssige rammer for energi- og varmeplanlægningen

De lovgivningsmæssige rammer udgør fundamentet for strategisk planlægning inden for energi- og varmeområdet. Herigennem fastlægges de planlovgivningsmæssige, økonomiske og miljømæssige rammer som kommuner skal navigere efter.

De lovgivningsmæssige rammer sikrer, at lokale beslutninger understøtter nationale og internationale klimamål, og at energi- og varmeprojekter gennemføres på en måde, der er samfundsøkonomisk fordelagtig.

Samtidig skaber lovgivningen en balance mellem hensynet til borgere, virksomheder og naturen, hvilket skaber en transparent proces, hvor alle relevante hensyn indgår i planlægningen.

På den måde udgør de lovgivningsmæssige rammer et vigtigt redskab til at styre udviklingen i retning af en mere effektiv og klimavenlig energiforsyning.

1.1.1 Varmeforsyningsloven

Varmeforsyningsloven definerer de lovgivningsmæssige krav ifm. varmeplanlægningen i Danmark. Heriblandt stilles krav om, at der skal udarbejdes et projektforslag ved godkendelse af ændringer af et varmforsyningsområde i kommunen, f.eks. ved etablering eller udvidelse af et fjernvarmeprojekt.

Varmeforsyningsloven er defineret i *Bekendtgørelse af lov om varmforsyning*, LBK nr. 124 af 02/02/2024 af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Lovens formål, som defineret i §1, er at fremme de samfundsøkonomisk mest fordelagtige varmeløsninger, samt reducere afhængigheden af fossile brændsler.

Retningslinjerne for myndighedsbehandling af projektforslag er defineret i Projektbekendtgørelsen, *Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg*, BEK nr. 1091 af 08/09/2025 af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Det er defineret i Varmeforsyningslovens §19, at der skal foretages en energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering af et projekt, som skal danne grundlag for kommunalbestyrelsens endelige godkendelse.

1.1.2 Planloven

Planloven er defineret i LBK nr. 572 af 29/05/2024, og definerer de lovgivningsmæssige rammer for den fysiske planlægning i Danmark. Heriblandt defineres det i Planloven, at vindmøller og solenergianlæg på land kun må opstilles inden for områder, der er udpeget hertil i kommuneplanens retningslinjer i den respektive kommune, jf. Planlovens §11, stk. 1, nr. 5.

Samtidig definerer planloven bl.a. de afstandsmæssige krav til naboer og anden bebyggelse ved etablering af solenergianlæg og vindmøller i det åbne land.

1.1.3 Bygningsdirektivet

EU's Bygningsdirektiv fastlægger grundlæggende rammer for energiforbrug til opvarmning, køling og ventilation i bygninger på tværs af medlemslandene.

Det overordnede mål for direktivet er, at ingen bygninger i 2050 må udlede drivhusgasser, og at alle bygninger skal bruge mindst muligt energi. Senest i 2026 skal de nye bygningskrav ifm. revideringen af Bygningsdirektivet være implementeret i Danmark.

Halsskov - her varmeakkumuleringskøle og hal med produktionsanlæg til fjernvarme. Foto: Slagelse Kommune

t

De store krav til renovering, installation af solceller og forbedring af bygningsmassens energimærker vil også medføre ændringer i bygningsreglementet. Det forventes, at der kommer ændringer til energikravene for bygninger, både hvad angår nye bygninger, men også bygninger der gennemgår større renoveringer.

Når det gælder minimumsstandarder for energimæssig ydeevne (MEPS) i erhvervsbygninger, skal de ligge over de 16 procent, som har den dårligste ydeevne inden 2030 og over 26 procent inden 2033.

1.1.4 Energieffektivitetsdirektivet

Med EU's energieffektivitetsdirektiv (EED) er Danmark forpligtet til at sikre, at det endelige energiforbrug i det offentlige (dvs. på tværs af stat, kommuner og regioner) årligt reduceres med 1,9 pct., jf. artikel 5 i direktivet. Reduktionerne kan opnås gennem en række virkemidler, hvor en del forventes opnået som følge af kravet om årligt at renovere mindst 3 pct. af offentlige bygninger over 250 m², som er kategoriseret lavere end en 'næsten energineutral bygning' (NZEB), der i Danmark svarer til energimærke B, jf. artikel 6 i EED.

Direktivet trådte i kraft den 11. oktober 2025. Det betyder, at energireduktioner og -renoveringer opgøres fra dette tidspunkt. Varige energibesparelser realiseret i perioden 2022-2025 tæller med i reduktionsmålet fra artikel 5, da energiforbruget skal ses i forhold til niveauet i 2021.

Fordelingen af forpligtelserne på tværs af den offentlige sektor er op til medlemslandene selv at definere.

Med EED's artikel 11 forpligtes større procesenergi-virksomheder med et årligt energiforbrug over 85 TJ at indføre et energiledelsessystem. Virksomheder med et årligt energiforbrug over 10 TJ, der ikke indfører energiledelse, forpligtes til at gennemføre et energisynd. Der er ikke krav til at gennemføre de identificerede tiltag ifm. et energisynd, men de forpligtede virksomheder skal offentliggøre en

handlingsplan, herunder en gennemførelsesgrad (en opgørelse af bl.a. tilbagebetalingstider) for de identificerede tiltag.

Både bygningsdirektivet og energieffektivitetsdirektivet vil således fremover sætte rammer for Slagelse Kommunes energi- og varmeindsats på bygningsområdet.

1.2 Slagelse Kommune – geografisk udformning og energi- og varmeproduktion

Slagelse Kommune er en landkommune på Vestsjælland med ca. 80.500 indbyggere, der dækker et areal på 570,1 km². Befolkningstætheden i kommunen er ca. 140 indbyggere pr. km², og kommunens borgere er særligt samlet i og omkring de større købstæder i kommunen, som er Slagelse, Korsør og Skælskør. Kommunen består af derudover af 37 landsbyer, en række mindre landsbysamfund og to beboede øer, Agersø og Omø.

Vestmotorvejen (E20) krydser igennem kommunen fra øst til vest, hvor Storebæltsbroen forbinder Sjælland med Fyn. Dette betyder, at der er en betydelig vejtransport gennem kommunen, som bidrager markant til kommunens samlede energiforbrug og klimaregnskab.

Kommunen serviceres af det tværkommunale serviceselskab Envafor, der er etableret og ejes i samarbejde af forsyningsselskaberne i Slagelse, Sorø og Næstved, herunder datterselskabet SK Forsyning A/S i Slagelse Kommune. SK Varme A/S leverer varmeforsyning i bl.a. Slagelse og Korsør, hvor der er etableret fjernvarme i en stor del af begge byer. Derudover leverer det noget mindre Hashøj Kraftvarmeforsyning fjernvarme til beboerne i Dalmose og Hashøj. Forsyningsområderne udlagt til fjernvarmeforsyning er afspejlet i figur 1 med grøn markering. I modsætning til Slagelse og Korsør er købstaden Skælskør fortsat forsynet med naturgas. Dette er ligeledes gældende for størstedelen af de mindre byer i kommunen som f.eks. Boeslunde, Slots Bjergby og Vemmeløv og Forlev. Områderne udlagt til naturgasforsyning er illustreret med gult på figur 1 nedenfor.

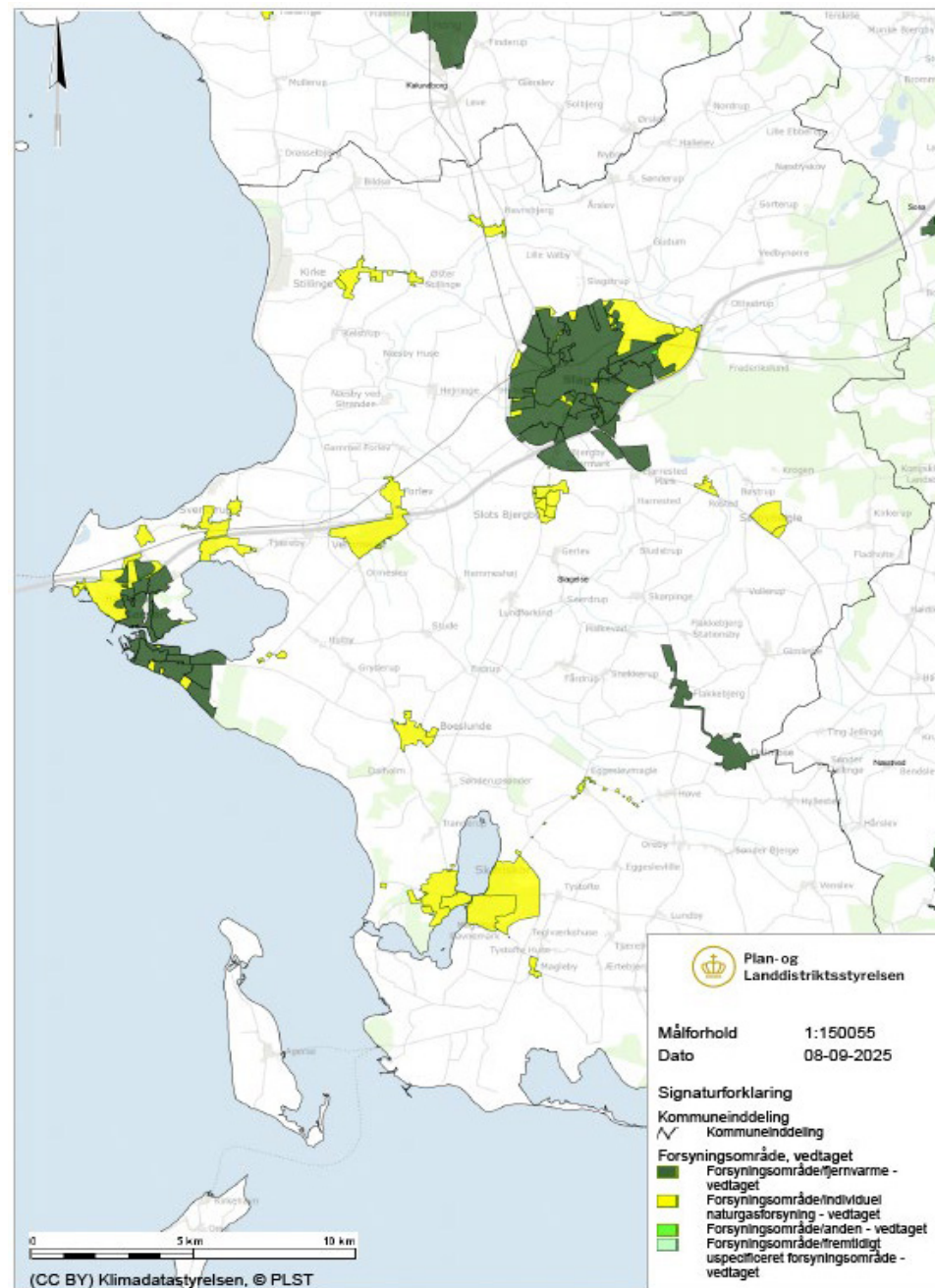
1.2.1 Transport af energi

Der er markant forskel på hvor langt de forskellige energikilder, der bruges i Slagelse Kommune, transporteres.

Halm produceres lokalt – og biogas vil komme til det om kort tid. El til varmepumper kommer fra det nationale net. Træpiller til pillefyr, naturgas og olie til oliefyr har en længere transport, og derfor et højere CO₂-aftryk på transporten. Flis er den brændselstype, som har længst transportafstand med import fra bl.a. Canada, USA og Sydeuropa. Den bruges især til spidslast og dage med såkaldt *dunkelflaute* – og udgør en lille del af varmeproduktionen. I Slagelse Kommune har begge forsyningsselskaber investeret i anlæg til forbrænding af halm og flis, som endnu ikke er betalt ud. Begge forsyningsselskaber har dog forpligtiget sig til at arbejde sig væk fra "askefri produktion".

Udbygningen af elnettet betyder, at producenter af vedvarende energi i Slagelse Kommuner vil kunne afsætte den overskydende el til markedet.

Figur 1: Kort over vedtagne forsyningsområder.
Kilde: kort.plandata.dk

1.3 Baggrund og formål

Denne Strategiske Energi- og Varmeplan bygger på de varmeplanlovgivningsmæssige forhold, der fremgår hos Plan- og Landdistriktsstyrelsen, samt den konkrete udrulningsplan for fjernvarme i kommunen. Dette grundlag suppleres af en række politiske beslutninger, planer, analyser og baggrundsdata med relevans for energi- og varmeområdet. De centrale dokumenter er:

- *Slagelse Kommune DK2020 Klimaplan (2022)*
- *Bæredygtighedsstrategi samt handlingsplan 2024-25 (2024)*
- *Slagelse Kommunes Energi- og CO₂-regnskab (2025)*
- *Baggrundsnotat til varmeplan (NIRAS, 2024)*
- *Screening af potentialerne for fjernvarmeforsyning af byerne i Slagelse Kommune (NIRAS, 2025)*
- *Biomasse, potentiale og aftag (NIRAS, 2024)*
- *Analyse af potentiale for energibesparelser (Viegand Maagøe, 2025)*
- *BAU Baggrundsnotat (Viegand Maagøe, 2025)*

I forbindelse med re-certificeringen af *DK2020 Klimaplanen* er der udarbejdet nye business-as-usual-fremskrivninger (BAU), der viser de forventede drivhusgasreduktioner frem mod 2050 på baggrund af de allerede vedtagne tiltag i Slagelse Kommune, samt den nationale udvikling.

Resultaterne herfra bruges til at belyse status ift. klimamålsætningerne i kommunen, da der er sket en væsentlig udvikling på området siden den seneste BAU-fremskrivning fra 2022, der indgår som grundlag i *Baggrundsnotat til varmeplan* (NIRAS, 2024). Beskrivelsen af den forventede udvikling i drivhusgasudledninger i den Strategiske Energi- og Varmeplan tager derfor konsekvent udgangspunkt i det opdaterede daggrundlag fra BAU-baggrundsnotatet fra 2025.

De eksisterende planer og strategier i kommunen med relevans for energi- og varmeområdet beskrives nedenfor i afsnit 1.4, mens

baggrundsnotatet til varmeplanen samt den supplerende screening af potentialerne for fjernvarmeforsyning i kommunen beskrives i afsnit 1.5.

Analyserne af hhv. biomassepotentiale- og aftag samt energibesparelsepotentiale er beskrevet i de respektive afsnit i den Strategiske Energi- og Varmeplan.

En Varmeplan definerer det planlovgivningsmæssige grundlag for varmeforsyningen i kommunen i henhold til Varmeforsyningsloven, og tillader herved en kommune at skitsere retningslinjer for den fremtidige varmeforsyning.

Den seneste samlede Varmeplan i Slagelse Kommune er fra 2009, og har derfor ikke indgået direkte i arbejdet med denne SEV, da der særligt i løbet af de seneste år er sket markante ændringer i varmeplanlægningen i Slagelse Kommune.

I forbindelse med etableringen af konkrete varmeprojekter, kræver ændringer af den planlovgivningsmæssige status af varmeforsyningsområderne godkendelse af et projektforslag.

Dette er sket jævnligt siden 2009, og grundlaget fra Varmeplanen fra 2009 vurderes derfor ikke længere at være retvisende, da de konkrete planlovgivningsmæssige varmeforsyningsområder i kommunen nu afviger betydeligt fra varmeplanen fra 2009.

1.4 Nuværende planforhold i Slagelse Kommune

Slagelse Kommunes *kommuneplan* definerer de planlægningsmæssige retningslinjer for etablering af VE-anlæg i kommunen, og er derfor med til at definere rammerne for, hvor og i hvilket omfang det skal være muligt at etablere solcelleparker, vindmøller etc. Kommuneplanen definerer, at der kun kan opstilles vindmøller i de områder, der er udpeget som *vindmølleområder*. Dette omfatter områderne Lyngbygård, Store Frederikslund og Næsbykov.

Der er en igangværende proces med at udarbejde en temaplan for vindmøller i kommunen, der skal understøtte den fremtidige planlægning af yderligere produktionskapacitet fra vindmøller på land.

For solenergianlæg er der defineret såkaldte *positivområder* til placering af fælles større solenergianlæg på mere end 1 hektar. På baggrund af en konkret vurdering af det enkelte projekt, skal sådanne større anlæg som udgangspunkt placeres inden for et såkaldt positivområde.

Samtidig definerer Kommuneplanen en række retningslinjer ved etablering af større solenergianlæg, herunder at sådanne anlæg som udgangspunkt bør placeres i tilknytning til erhvervsområder eller områder til tekniske anlæg samt at der bør tages hensyn til eksisterende forsyningsinfrastruktur.

Samlet set udstikker Kommuneplanen rammerne for etablering af VE-produktionskapacitet, så ny produktionskapacitet integreres bedst muligt i den eksisterende energi- og varmeplanlægning, og der samtidig tages nødvendige hensyn til bl.a. miljømæssige interesser og kommunens borgere.

1.5 Sammenhæng med øvrig planlægning

Slagelse Kommunes Strategiske Energi- og Varmeplan skal ses i sammenhæng med kommunens eksisterende planer og strategier, heriblandt særligt disse med relevans for energi- og varmeområdet, samt udviklings- og erhvervsplaner.

Disse planer er beskrevet i flere detaljer i *bilag 1*, mens er kortere beskrivelse fremgår nedenfor:

DK2020 Klimaplan (2022)

Hovedformålet med klimaplanen er at konkretisere hvordan Slagelse Kommune vil opnå sit klimamål om 70% reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050.

DK2020 Klimaplanen definerer følgende målsætninger relateret til energi og varme:

- Udfasning af olie- og gasfyr til privat opvarmning frem mod 2030
- Udbygning af produktionen af VE med 135.000 MWh frem til 2025 og yderligere 310.000 MWh frem til 2030
- Øge produktionen af biogas

- Reducere energiforbruget med 10% frem til 2030 og yderligere 10% frem til 2050

Derudover definerer planen en række fokusområder relateret til energi og varme, samt en række handlinger der skal sikre fremdrift ift. disse fokusområder.

Slagelse Kommunes Bæredygtighedsstrategi 2024-2025

Bæredygtighedsstrategiens tværgående forankring sikrer en helhedsorienteret strategisk energi- og varmeplanlægning i kommunen, og de forskellige underliggende indsatsområder kan med fordel samtænkes for at understøtte målsætninger på energi- og varmeområdet.

Målsætningerne for energi- og varmeområdet er identiske med målsætningerne i DK2020 klimaplanen, og går således igen på tværs af de forskellige kommunale planer og strategier.

Målsætningerne relateret til biodiversitet har ikke en direkte effekt ift. energi- og varmeområdet, mens målsætningerne ift. ressourceforbrug kan have en indirekte effekt ift. energi- og varmeområdet ift. reduceret ressourceforbrug samt renovering af bygningsmassen.

Målsætningerne relateret til transport og mobilitet tager udgangspunkt i handlingerne, der er defineret i DK2020 klimaplanen. Dette suppleres med yderligere målsætninger om at opnå CO₂-neutral persontransport inden 2050, ved at 25 % af bilbestanden i kommunen kører på el og at alle kommunale biler kører på el i 2030.

Handleplan til bæredygtighedsstrategien 2024-2025

Slagelse Kommunes *Handleplan til Bæredygtighedsstrategien 2024-25* konkretiserer hvilke handlinger, der er nødvendige at igangsætte for at nå målsætningerne, der er defineret i kommunens *Bæredygtighedsstrategi*.

Handleplanen indeholder et overblik over samtlige handlinger, hvor det er angivet, hvorvidt der er afsat ressourcer til den enkelte handling, samt hvilken tidshorisont der er defineret for gennemførelsen.

En række af disse handlinger er identiske med handlinger defineret i *DK2020 Klimaplanen*.

Kommuneplan 2022-2034

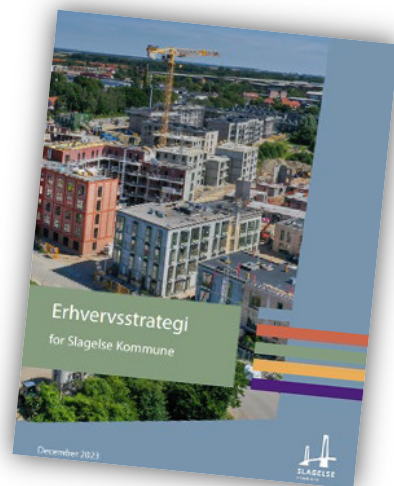
Slagelse Kommunes *kommuneplan* definerer de planlægningsmæssige retningslinjer for f.eks. etablering af VE-anlæg i kommunen, og er derfor med til at definere rammerne for hvor og i hvilket omfang det skal være muligt at etablere f.eks. solcelleparker og vindmøller.

Kommuneplanens målsætninger relateret til energi- og varmeområdet refererer til Bæredygtighedsstrategien, hvor målsætningerne er konkretiseret i den tilhørende handlingsplan.

Slagelse Kommune Erhvervsstrategi (2023)

Slagelse Kommunes *Erhvervsstrategi* fra 2023 har et betydeligt fokus på bæredygtighed, og udgør en central strategi i Slagelse Kommune.

Slagelse Kommune Udviklingsstrategi (2022)

Slagelse Kommunes *Udviklingsstrategi* består af fire temaer, hvoraf det ene er bæredygtighed. Her fremhæves de overordnede udviklingsmæssige målsætninger for kommunen, der ligeledes fremgår af bl.a. *DK2020 Klimaplanen*. Den er nu under revision.

1.6 Baggrundsnotat til varmeplan

Som grundlag for udarbejdelsen af den Strategiske Energi- og Varmeplan, er der blevet udarbejdet et overordnet baggrundsnotat (Baggrundsnotat til Varmeplan, Niras 2024) til at danne overblik over den seneste status på området i Slagelse kommune. Notatet indeholder data, der belyser den nuværende energi- og varmeproduktion i kommunen.

Datagrundlaget til baggrundsnotatet udgøres af bl.a. data fra Bygnings- og Boligregistret (BBR), Evida, de kommunale forsyningsselskaber samt fra Slagelse Kommune og andre relevante parter.

Notatet indeholder bl.a. baggrundsdata om udviklingen i gas-, el- og biomassepriser, samt detaljerede overblik over varmeforsyningen på tværs af kommunen, heriblandt ift. det specifikke antal forbrugere i de forskellige fjernvarmeområder i kommunen.

Samtidig præsenteres overblik over brændselsfordelingen i de to fjernvarmeselskaber, samt data for opvarmningsformerne i Evidas forsyningsområder i kommunen.

Baggrundsnotatet tjener således det primære formål at præsentere den nuværende status på energi- og varmeområdet i kommunen, og vil blive benyttet til at understøtte den Strategiske Energi- og Varmeplan med dette datagrundlag. Baggrundsnotatet er vedlagt som bilag 2.

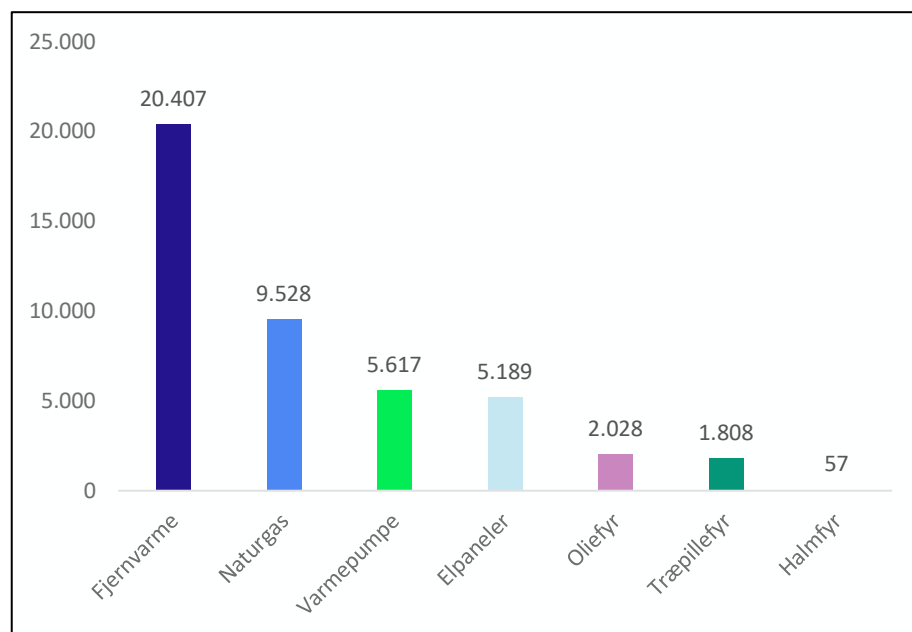
1.6.1 Screening af potentialer for fjernvarmeforsyning af byerne i Slagelse Kommune

For at understøtte baggrundsnotatet og belyse perspektiverne for fjernvarmeudrulning i kommunen har NIRAS udarbejdet en screening af potentialer for en række specifikke fjernvarmescenarier. Denne screening blev første gang foretaget i forbindelse med udarbejdelsen af baggrundsnotatet i juli 2024, og er sidenhen blevet opdateret i (juni 2025), for at afspejle de faktiske forhold i kommunen.

Screeningen omfatter 13 scenarier, der hver især belyser potentialet for fjernvarmeforsyning af én eller flere mindre byer i kommunen på baggrund af forskellige varmeproduktionsscenarier.

Detaljerede beregningsforudsætninger for scenarierne fremgår i notatet, hvor det desuden udspecificeres hvilke forudsætninger, der er blevet opdateret i notatet fra juni 2025 ([bilag 3](#)).

Størstedelen af varmeforsyningen i Slagelse Kommune udgøres på nuværende tidspunkt af fjernvarmeforsyning, mens den næstmest udbredte varmeforsyningstype er opvarmning med naturgas (figur 2).

Figur 2: Sådan opvarmes boligerne i Slagelse Kommune. Kilde: Boliganalysen 2025

1.7 Tidsplan

I forbindelse med den politiske beslutning om at udarbejde en Strategiske Energi- og Varmeplan på mødet i Klima- og miljøudvalget i marts 2025 blev det besluttet, at den Strategiske Energi- og Varmeplan skal dække perioden 2025-2028 (Dette er dog efterfølgende blevet justeret til 2026-2029, da planen endeligt vedtages primo 2026).

Både Slagelse Kommunes DK2020 Klimaplan (og muligvis Bæredygtighedsstrategien) opdateres i løbet af 2026. Der er fortsat ikke truffet en endelig beslutning på nationalt plan i forhold til udfasningen af naturgas.

Derfor vil der i 2029 blive taget stilling til, om der er behov for at revidere den Strategiske Energi- og Varmeplan for at afspejle den aktuelle virkelighed på området, samt evt. ændrede nationale målsætninger bl.a. ift. udfasningen af naturgas.

Denne Strategiske Energi- og Varmeplan inkluderer udelukkende et kortere tidsperspektiv, som vil kunne suppleres af et længere tidsperspektiv, når andre relevante planer færdiggøres og de nationalpolitiske målsætninger ift. udfasningen af naturgas præsenteres.

2. Nuværende status og forventet udvikling

2.1 Varmeplanlægning

Varmeplanlægningen i de danske kommuner har i de seneste år været præget af hastige forandringer efter flere årtier, hvor der har været meget begrænset udvikling på området. Gaskrisen i 2022 skabte et akut behov for at mindske afhængigheden af naturgas og omstille varmemforsyningen i Danmark til alternative energiformer. De høje priser på naturgas gjorde samtidig, at fjernvarme mange steder udgjorde et fordelagtigt alternativ, og en hastig fjernvarmeudbygning blev derfor igangsat på tværs af landet.

Den hastige udbygning på fjernvarmeområdet medførte, at prisen på mange fjernvarmekomponenter steg voldsomt, hvilket udfordrede projektøkonomien for mange fjernvarmeprojekter, mens naturgaspriserne samtidig delvist normaliseredes. Det politiske ønske om at udfase brugen af naturgas til individuel forsyning består dog fortsat, og udfasningen af naturgas og olie bidrager samtidig betydeligt til realiseringen af Danmarks klimamålsætninger om 70 % reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050.

På denne komplekse baggrund er der derfor en lang række aktive fjernvarmeprojekter i de danske kommuner, hvor opvarmning typisk med gas- eller oliefyr erstattes af kollektiv fjernvarmeforsyning, der i vid udstrækning er baseret på VE-kilder. Fjernvarmeprojekterne skal udvise både positiv samfunds-, selskabs- og brugerøkonomi, og der er derfor projekter, der er blevet sat på pause eller aflyst som konsekvens af de fluktuerende priser, mens andre projekter allerede er implementeret eller er under etablering. Ligesom de andre danske kommuner har Slagelse Kommune skullet navigere i dette komplekse marked. Slagelse Kommune har i *DK2020 Klimaplanen* fastsat en målsætning om at udfase olie- og gasfyr til privat opvarmning frem mod 2030. Udfasningen af olie- og gasfyr understøtter samtidig kommunens målsætning om 70 % CO₂-reduktion i 2030 og klimaneutralitet. Fjernvarmeudbygningen understøtter således disse målsætninger, fordi fjernvarmen i vid udstrækning er baseret på fossilfrie kilder, mens der i

områder, hvor fjernvarme ikke udgør en relevant løsning, fortsat er behov for alternative løsninger til at omstille fra fossile energikilder som olie- og gasfyr.

Kommunerne afventer aktuelt en klar udmelding fra regeringen om en slutdato for udfasning af gas.

Siden gaskrisen er perspektivet med forsyningssikkerhed vokset, og bør i dag være et væsentligt pejlemærke i den strategiske energi- og varmeplanlægning.

Foto: Colourbox

2.1.1 Varmeplanlægning i Slagelse Kommune

Slagelse Byråd besluttede i november 2022 at undersøge perspektiverne for fjernvarmeetablering i en lang række byer på tværs af kommunen som led i at fremskynde varmeplanlægningen på baggrund af gaskrisen.

Som opfølgning på dette ønske præsenterede forvaltningen på et byrådsmøde i oktober 2023 deres bud på, hvilke byer der kunne forvente at få fjernvarme, samt det forventede tidsperspektiv for udrulningen. Byrådet godkendte denne indstilling som grundlag for varmeplanlægningen i kommunen, hvor varmeforsyningsområderne defineres som enten individuel naturgasforsyning eller kollektiv fjernvarmeforsyning.

På denne baggrund blev det fremadrettede strategiske arbejde med varmeplanlægningen i kommunen defineret med henblik på at udbrede fjernvarme i de områder, hvor der var grundlag herfor, samt at informere borgere i alle områder – uanset om det forventedes, at der vil blive etableret fjernvarmeforsyning eller ej.

Herved blev det tilsigtet, at fjernvarme kunne understøtte omstillingen væk fra gas til VE-kilder, samt at borgere i områder med individuel naturgasforsyning fik mulighed for at orientere sig i forhold til andre relevante fossilfrie alternativer.

Et overblik over den forventede fjernvarmeudrulning, der dannede grundlag for varmeplanlægningen i kommunen, fremgår af tabel 1 nedenfor. Den nuværende status for de enkelte fjernvarmeprojekter er ligeledes beskrevet for at give et overblik over den seneste udvikling på området.

Område	Beskrivelse	Udvikler	Tidshorisont	Status
Slagelse Øst og Vest	4 områder i Slagelse By	SK Varme	2023 -	Under etablering
Det centrale Skælskør	Etape 1 i Skælskør	SK Varme	2023 -	Aflyst
Skælskør Øst og Vest	Etape 2 og 3 i Skælskør	SK Varme	Inden 2028	Aflyst
Vemmelev og Forlev	Borgerdrevet initiativ med støtte fra E.ON	Vemmelev-Forlev Byvarme A.m.b.a.	Inden 2028	Aflyst
Nordøstlige Slagelse By	Kræver etablering af større forsyningsrør, der afventer udrulning af andre områder	SK Varme	2029 -	Forventet etablering efter 2030
Halsskov	Kræver forlængelse af eksisterende fjernvarmenet i Korsør	SK Varme	2029/2030 -	Forventet etablering efter 2030
Musholm	Der etableres afgrening af rørledning mellem Halsskov og Svenstrup	SK Varme	2029/2030 -	Forventet etablering efter 2030
Svenstrup	Rørføring forberedt til at forsyne Svenstrup, undtagen husene ved Stibjergvej	SK Varme	2029/2030 -	Forventet etablering efter 2030
Slots Bjergby	Skal forsynes fra Slagelse By, når udrulningen er etableret her	SK Varme	2028/2029 -	Forventet etablering fra 2028

Tabel 1: Den planlagte fjernvarmeudrulning i Slagelse Kommune, oktober 2023

I tillæg til de konkrete planer i den kommunale varmeplanlægning som besluttet af Slagelse Byråd i oktober 2023, har der ligeledes været etableret en lokal varmegruppe i Sørbymagle, der har undersøgt mulighed for at etablere lokal fjernvarmeproduktion i Sørbymagle og Rosted dog uden resultat. Dette er beskrevet yderligere i *afsnit 2.1.4* nedenfor.

2.1.2 Nuværende status på varmeplanlægning

Som beskrevet i afsnit 2.1 har fjernvarmeudrulningen i Danmark i de seneste år været præget af høje og fluktuerende priser. Det nuværende billede i Slagelse Kommune er, at der er etableret fjernvarme i størstedelen af de større byer, mens de mindre byer generelt er varmemforsynede med naturgas.

Samtidig er der en række aktive fjernvarmeprojekter i kommunen, både i form af udbygningsprojekter i de større byer, samt etablering af fjernvarme i nogle af kommunens mindre byer, som det oprindeligt blev vedtaget af Byrådet i oktober 2023.

Tempoet af udrulningen har dog ikke alle steder været som forventet, og der er ligeledes områder, hvor det oprindeligt var tanken, at der skulle etableres fjernvarme, men hvor perspektivet nu er, at der fortsat vil være individuel naturgasforsyning fremadrettet, f.eks. i Vemmelev-Forlev.

Fjernvarmeforsyningen i kommunen leveres af to selskaber, hovedsageligt det kommunalt ejede *SK Varme A/S* samt *Hashøj Kraftvarmeforsyning a.m.b.a.*, som er ansvarlig for et mindre område i kommunen. Derudover har der i byerne Vemmelev og Forlev været etableret et lokalt andelsselskab, Vemmelev & Forlev Byvarme a.m.b.a. (foreningen nu nedlagt), med henblik på at etablere lokal fjernvarmeproduktion, mens der i Sørbymagle har været dannet *Foreningen for Sørbym Nærværme*, der har arbejdet på at undersøge muligheden for at få etableret fjernvarme i Sørbymagle og Rosted.

Hashøj Kraftvarmeforsyning leverer udelukkende fjernvarmeforsyning i Dalmose og Flakkebjerg i den østlige del af Slagelse Kommune, mens SK Varme driver de resterende fjernvarmeprojekter i kommunen.

Det er således SK Varme, som driver samtlige aktuelle fjernvarmeudbygningsprojekter i kommunen, mens Hashøj Kraftvarmeforsyning ikke ventes at igangsætte udbygningsprojekter i fremtiden, da hele Dalmose og Flakkebjerg allerede forsynes med fjernvarme herfra. Der er samtidig langt til den nærmeste større by med en tilstrækkelig varmetæthed, til at fjernvarme vurderes at udgøre en relevant varmemforsyningsløsning.

Hashøj Kraftvarmeforsyning a.m.b.a. er kommunens andet fjernvarmeselskab og forsyner byerne Dalmose og Flakkebjerg. Foto: Slagelse Kommune.

Flere af SK Varmes udbygningsprojekter er en del af såkaldt etape-udbygning, hvor fjernvarmen gradvist etableres i de dele af Slagelse og Korsør/Halsskov, hvor der endnu ikke er etableret fjernvarmeforsyning.

I medio august 2025 er der indmeldt følgende fjernvarmeudbygningsprojekter i Slagelse Kommune, hvor det forventede antal gas- og olie-fyr, der udfases ved de enkelte projekter, samtidig er angivet. Derudover fremgår det, hvorvidt projektet fortsat vurderes at blive realiseret, jf. tabel 2.

Fjernvarmeområde	Forventet antal udfasede gasfyr	Forventet antal udfasede oliefyr	Forventes realiseret
Slagelse 2025	259	28	Ja
Slagelse 2026	771	85	Ja
Slagelse 2027	278	28	Ja
Det centrale Skæl-skør	695	94	Uafklaret
Arresten Slagelse syd samt erhvervsområ-det Slagelse Er-hvervspark	5	6	Ja
Sørbymagle	272	28	Nej
Vemmelev-Forlev	607	71	Nej
Total	2.887	340	

Tabel 2: Forventet fremtidig fjernvarmeudbygning i Slagelse Kommune. Konkrete projekter. Kilde: SK Varme

¹ Envafors (n.d.). Fjernvarmeområder. Google-kort med fjernvarmeudvidelser.
<https://www.envafors.dk/slagelse/varme/fjernvarmeomr%C3%A5der>

I tillæg til antallet af tilslutninger, er det vigtigt at have for øje, hvor stor effekten er af de fyr der konverteres, da der er stor forskel på, hvorvidt der er tale om f.eks. private boliger, industri eller større offentlige bygninger.

Et eksempel er det forventede antal konverterede gas- og oliefyr ved fjernvarmeområdet *Arresten Slagelse Syd samt Slagelse Erhvervspark*. Tallet er relativt lavt, men der er tale om store forbrugere i form af det kommende arresthus og erhvervskunder, hvorved effekten i form af drivhusgasreduktioner forventes at være relativt høj på trods af det lave antal konverterede fyr.

2.1.3 Fjernvarmeforsyning i de større byer i kommunen

Store dele af Slagelse og Korsør er varmeforsynet med fjernvarme, og størstedelen af de resterende områder, hvor der endnu ikke er fjernvarme i byerne, er omfattet af en fjernvarmeudrulningsplan. SK Varme har udarbejdet en oversigt over, hvornår de forskellige bydele i hhv. Slagelse, Korsør og Halsskov kan forvente at blive tilsluttet til fjernvarmenettet.

Der er dog enkelte områder i byerne, der ikke forventes at blive fjernvarmeforsynet, f.eks. hvis der allerede er eksisterende alternative varmeforsyningsløsninger. Størstedelen af begge byområder vil dog forventeligt være fjernvarmeforsynede i fremtiden, om end med varierende tidshorisont¹.

På et udvalgsmøde i Klima- og Miljøudvalget den 4. oktober 2023 blev SK Varmes projektforslag *Fjernvarmeforsyning af det centrale Skælskør* godkendt af fagudvalget. Projektforslaget omfattede etablering af

produktionskapacitet og fjernvarmenet i Skælskør, samt en udrulningsplan for fjernvarme i den centrale del af byen for perioden 2024-2027.

I projektområdet blev det opgjort, at der i alt var 1.064 eksisterende tilslutninger med forskellige varmekilder, hvoraf 789 var enten olie- eller gasfyr. Til beregningerne i projektforslaget blev der antaget en konverteringsrate på 85 % af bygninger med olie eller naturgas, og der forudsattes en starttilslutning på ca. 70 % i hvert af de to delområder i projektet.

Den forventede klimaeffekt af projektet blev opgjort til en årlig reduktion på ca. 4.000 ton CO₂. Grundet de øgede omkostninger til etablering af fjernvarme, som beskrevet i *afsnit 3.1*, kunne SK Varme A/S konkludere, at de forventede investeringsomkostninger i forbindelse med fjernvarmeprojektet ville være betydeligt højere end antaget i projektforslaget.

Af denne årsag besluttede Envafor's bestyrelse i august 2024, at selskabet ikke ønskede at gennemføre projektet grundet de forhøjede investeringsomkostninger.

SK Varme A/S udarbejdede derfor et tillæg til projektforslaget, der belyste at projektet ikke længere ville være samfundsøkonomisk fordelagtigt med de forhøjede investeringsomkostninger.

På baggrund af dette tillæg til projektforslaget besluttede Klima- og Miljøudvalget i november 2024 at udsætte beslutningen om, hvorvidt projektkodkendelsen skulle tilbagekaldes, og dermed hvorvidt forsyningsområdet skulle ændres tilbage til individuel forsyning med naturgas. Herved fik Slagelse Kommune mulighed for at undersøge, om der var andre forsyningselskaber eller aktører på markedet, der var interesserede i at etablere fjernvarme i Skælskør.

På baggrund af denne markedsdialog blev det endegyldigt besluttet på et møde i Klima- og Miljøudvalget i maj 2025 at tilbagekalde projektkodkendelsen af SK Varmes projektforslag fra oktober 2023, og ændre forsyningsområdet tilbage til individuel naturgasforsyning.

Samtidig blev de fire aktører, der deltog i markedsdialogen, opfordret til at indgive en projektansøgning om etablering af fjernvarme i

Skælskør, hvis de fandt det relevant. Aktuelt arbejder en enkelt aktør (konsortium) på at udarbejde et projektforslag.

2.1.4 Fjernvarmeforsyning i kommunens mindre byer

Der er fortsat tre byer i Slagelse Kommune med over 1.000 indbyggere, hvor der ikke er etableret fjernvarmeforsyning. Dette gælder byerne Svenstrup, Sørbymagle og Slots Bjergby. Samtidig er der heller ikke etableret fjernvarmeforsyning i de tre mindre byer Boeslunde, Kirke Stillinge og Bisserup, der alle har mellem 500 – 1.000 indbyggere.

Slots Bjergby: Der forventes at kunne blive leveret fjernvarme fra ledningsnettet i Slagelse by, når dette er udbygget tilstrækkeligt, hvilket forventes at ske omkring 2028/2029.

For visse af byerne er der planer om, at mulighederne for at etablere fjernvarme skal undersøges.

En genberegning af økonomien juni 2025 viser dog et generelt billede af at fjernvarme vil være noget dyrere end løsningen med individuelle varmepumper.

(se også kort side 10)

2.1.5 Fjernkøling

Fjernkøling leverer afkølet vand via et netværk af rør til bygninger for at give indekøling, ligesom fjernvarme leverer varme. Fjernkøling bruges til at køle kontorer, butikker, datacentre og andre bygninger, hvor et stabilt og centraliseret kølesystem er nødvendigt.

Der er i øjeblikket ikke aktuelle planer om at udrulle fjernkøling i Slagelse Kommune. Det kan dog blive aktuelt med udsigten til varmere somre, som kan øge behovet for køling. Ellers hvis der på et tidspunkt etableres virksomheder med stort kølebehov, som fx et datacenter, i kommunen.

SK Varme A/S har været i dialog med Slagelse Sygehus, som har et stort kølebehov. Den leveres dog som decentral køling på en række enheder på sygehuset, hvilket ikke gør det aktuelt at etablere et samlet fjernkølesystem.

Slagelse Kommune vil fremover have opmærksomhed på området og følge udviklingen.

2.2 Energieffektivisering

Energieffektiviseringstiltag har de seneste år spillet en tiltagende større rolle for at understøtte energi- og varmeplanlægningen i de danske kommuner. I forbindelse med elektrificeringen er der kommet øget belastning på elnettet.

Tiltag, der kan reducere det samlede energiforbrug, er centrale for at muliggøre den hastige omstilling til et samfund baseret på vedvarende energi, hvor kapaciteten på elnettet kan følge med. Med EU's energieffektiviseringsdirektiv EED stilles der samtidig krav til medlemslandene, der skal levere årlige reduktioner af deres energiforbrug.

For at understøtte udarbejdelsen af den Strategiske Energi- og Varmeplan er der i begyndelsen af 2025 blevet udarbejdet en analyse af Viengand Maagøe, som kortlægger potentialet for energibesparelser- og effektiviseringer i bygningsmassen i kommunen som geografisk enhed, jf. [bilag 4](#).

Kortlægningen omfatter både el-besparelspotentialer, energibesparelspotentialer ift. varmemeforbrug samt de resulterende CO₂-reduktionspotentialer. Derudover indgår et overblik over energibesparelspotentialer blandt de største fremstillingsvirksomheder i kommunen.

Analysen indeholder samtidig et handlingskatalog, der anviser potentielle handlemuligheder i kommunen i forhold til at indfri de kortlagte energibesparelser- og effektiviseringspotentialer. Her fremgår ligeledes et overblik over de forskellige EU-direktiver samt tilskudspuljer, der er relevante i forhold til energieffektiviseringer- og besparelser. Resultaterne af analysen samt handlingsplan inddrages hyppigt i *afsnit 2.2 og*

2.3 til at beskrive de estimerede energibesparelser- og elektrificeringspotentialer i kommunen.

2.2.1 Potentialer for el-besparelser

Analysen har vist, at der ofte er betydelige el-besparelspotentialer for bygninger, der typisk kan opnås med relativt korte tilbagebetalingsperioder på mellem 0-10 år. Potentialet er estimeret til at udgøre mellem ca. 15-25 % for el-besparelserprojekter med en tilbagebetalingstid mellem 0-4 år og mellem ca. 20-45 % for projekter med en tilbagebetalingstid mellem 4-10 år afhængigt af bygningstype.

Elforbruget til bygninger i Slagelse Kommune fordeler sig på følgende måde:

Type	Elforbrug (i TJ)	Antal boliger/bygninger
Erhverv	343,2	2.794
Offentlige bygninger	164,4	293
Parcelhuse	156,8	16.388
Etageboliger	63,1	15.054
Rækkehuse	42,4	6.850
Total	770	41.379

Tabel 3: Elforbrug fordelt på bygningsmassen i Slagelse Kommune. Kilde: Analyse af potentiale for energibesparelser.

På baggrund af de estimerede energibesparelspotentialer forventes det, at det samlede elforbrug til bygninger kan reduceres med mellem 20-56 % afhængigt af tilbagebetalingstiden af investeringerne.

De forventede maksimale energibesparelser, økonomiske besparelser og CO₂-reduktioner ved en tilbagebetalingstid på maksimalt 10 år fremgår af tabel 4 nedenfor.

Sektor	El-besparelse ved tbt 0-10 år (i TJ)	Økonomisk besparelse	Estimeret årlig CO ₂ -reduktion
Husholdninger	173,2 TJ	101,9 mio. DKK	6.028 ton CO ₂
Erhverv	147,6 TJ	86,8 mio. DKK	5.138 ton CO ₂
Offentlig	106,8 TJ	62,9 mio. DKK	3.720 ton CO ₂
Total	427,6 TJ	250 mio. DKK	14.887 ton CO₂

Tabel 4: Forventede besparelser ved en tilbagebetalingstid (tbt) på 0-10 år. Kilde: Analyse af potentiale for energibesparelser.

Der er således betydelige potentialer for el-besparelse på tværs af bygningsmassen i Slagelse Kommune, og særligt ift. husholdninger og erhverv er besparelspotentialer stort. I tillæg til de energi- og CO₂-mæssige besparelser, er der ligeledes potentialer for betydelige økonomiske besparelser med relativt korte tilbagebetalingstider, hvilket kan bidrage som incitament til at opnå el-besparelserne.

2.2.2 Varmebesparelspotentialer

I tillæg til el-besparelspotentialer er der i rapporten ligeledes beregnet energibesparelspotentialer ift. varmekonsum til bygninger. Dette er sket med udgangspunkt i en kategorisering af bygningsmassen i de forskellige energimærker, samt bygninger der ikke har energimærker. Ved at tage højde for virkningsgrad, brændværdi, energipris og emissionsfaktorer er både det energimæssige og økonomiske besparelspotentialer beregnet, og CO₂-reduktionspotentialer er ligeledes beregnet.

Bygnings-type	Energibesparelse (i TJ)	Brugerøkonomisk besparelse (mio. DKK)	Estimeret årlig CO ₂ -reduktion (ton)
Parcelhuse	251,9	68,2	9.275
Erhverv	62,2	16,3	2.117
Rækkehuse	24,5	6,6	705
Etageboliger	31,9	7,7	585
Offentlig	23,9	5,9	434
Total	394,4	104,7	13.116

Tabel 5: Varmebesparelspotentialer for bygningsmassen i Slagelse Kommune. Kilde: Analyse af potentiale for energibesparelser.

Der er betydelige energibesparelspotentialer ved opvarmningen af bygningsmassen i Slagelse Kommune på tværs af de forskellige bygningstyper. Potentialer er dog særligt stort for parcelhuse, der udgør ca. 64 % af det samlede varmesparelspotentialer.

Det totale varmesparelspotentialer i private boliger på tværs af parcelhuse, rækkehuse og etageboliger udgør ca. 78 % af det samlede estimerede varmesparelspotentialer i kommunen.

2.2.3 Fremstillingsvirksomheder

I Slagelse Kommunes Business-as-usual regnskab (BAU) indgår i alt 42 større fremstillingsvirksomheder på tværs af forskellige brancher jf. [bilag 5](#). Energiforbruget er især stort for virksomheder inden for *fødevarer, drikkevarer og tobaksvareindustrien*, der samlet har et energiforbrug på 407,1 TJ, svarende til 69 % af det samlede energiforbrug for fremstillingsvirksomheder i kommunen. Ud over *føde-, drikke- og tobaksvareindustrien* har metalindustrien det næststørste energiforbrug i kommunen svarende til ca. 18 % af det samlede energiforbrug.

Energibesparelspotentialer for de enkelte brancher er estimeret på baggrund af brændselsforbrug, samt tilbagebetalingstid relativt til investeringernes størrelser ud fra de typiske procesanvendelser i den givne branche.

Det samlede potentiale for energibesparelse på tværs af brancher med en tilbagebetalingstid på under 2 år estimeres til 30,6 TJ. Det svarer til en besparelse på ca. 5 % af det samlede energiforbrug, mens den samlede energibesparelse med en tilbagebetalingstid på op til 10 år modsvare 121,2 TJ eller ca. 20 % af det samlede energiforbrug for fremstillingsvirksomheder.

Der er således betydelige energibesparelspotentialer for fremstillingsvirksomheder i kommunen, hvilket omfatter muligheden for relativt korte tilbagebetalingstider og økonomiske besparelser for mange virksomheder. Hvis det fulde energibesparelspotentiale indfries på både kort og længere sigt (<10 år), forventes en årlig drivhusgasreduktion på 5.762 ton CO₂e/år.

Det samlede energibesparelspotentiale på tværs af el-, energi- og elektrificeringsbesparelser vurderes at udgøre op imod 1.420 TJ ud af et samlet forbrug på 3.271 TJ på tværs af brancher og bygningstyper.

Baggrundsnotatet *Analyse af potentiale for energibesparelser* indeholder et handlingskatalog med et overblik over konkrete handlinger, som kan benyttes til at indfri de betydelige energibesparelspotentialer i kommunen.

Her er det ligeledes beskrevet, hvilke forskellige offentlige puljer der kan søges med henblik på at indhente støtte til projekterne. Handlingskataloget er vedlagt sammen med analysen som bilag 4.

2.2.4 Tilskudsmuligheder

Energistyrelsen tilbyder boligejerne en vifte af tilskudsmuligheder, når det kommer til energirenovering af boliger og udskiftning af fossile opvarmningsvarmekilder (Energirenoveringspuljen, varmepumpepuljen og skrotningsordningen for gas- olie- og pillefyr). Disse ligger samlet i Energistyrelsens Rådgivningstjeneste (tidligere SparEnergi), som Slagelse Kommune ofte samarbejder med ved inspirationsarrangementer for kommunens boligejere – ligesom deadlines for at søge tilskud løbende er blevet kommunikeret ud til borgerne.

Foto: Slagelse Kommune.

2.3 Elektrificering

Elektrificering udgør en oplagt mulighed for at opnå drivhusgasreduktioner, i takt med at elproduktionen på nationalt plan i stigende grad omlægges til Vedvarende Energi.

Potentialet for at opnå drivhusgasreduktioner ved elektrificering af fossile kilder vil derfor gradvist stige frem mod 2050, hvilket Slagelse Kommune ligeledes kan understøtte ved at fremme etablering af ny VE-produktionskapacitet i kommunen. Samtidig bidrager tiltag som elektrificering af den kommunale bilpark, og opsætning af lade infrastruktur bidrage til at understøtte elektrificeringen af transportsektoren i kommunen.

Flere biler på el kan nedbringe forbruget af fossil energi i Slagelse Kommune, som derfor har fået opsat en række offentligt tilgængelige el-ladestandere. Her på Dahlsvej i Korsør. Foto: Slagelse Kommune

Elektrificeringen forventes at udgøre en betydelig belastning for elnettet i fremtiden i takt med, at der stilles større krav til elnettet. Slagelse Kommune følger denne udvikling og indgår i tidlig dialog med relevante interessenter for at understøtte de nødvendige handlinger for at udbygge elnettet.

2.3.1 Business-as-usual fremskrivning af udviklingen i Slagelse Kommune

Grundet Slagelse Kommunes geografiske placering forekommer en stor andel af kommunens samlede drivhusgasudledninger i transportsektoren, der i 2023 udgjorde 60 % af de samlede udledninger i kommunen. Vestmotorvejen (E20) er blandt landets mest trafikerede motorveje, og en stor del af udledningerne fra transportsektoren stammer fra vejtransport gennem kommunen på denne hovedfærdselsåre.

Der er store muligheder for at opnå drivhusgasreduktioner i transportsektoren i kommunen, bl.a. i form af elektrificering af vejtransporten, der vil fortrænge fossile brændsler. I BAU-fremskrivningen er forventningen, at udledningerne fra transportsektoren i kommunen falder med 30 % frem mod 2030 og med 79 % frem mod 2050. Dette skyldes primært, at elproduktionen på nationalt plan i stigende grad omstilles til VE, samtidig med at især persontransporten elektrificeres.

Ud over transportsektoren er energisektoren årsag til den største drivhusgasudledning i kommunen, hvor udledningerne fra sektoren udgjorde 19 % i 2023. Ligesom det er tilfældet for transportsektoren, forventes der også et markant fald i drivhusgasudledningerne fra energisektoren, delvist grundet udbygning af VE-produktion, men ligeledes grundet konverteringen på varmeområdet fra fossile energikilder som olie og naturgas til fjernvarme og individuelle varmepumper.

2.3.2 Elektrificering af fremstillingsvirksomheder beliggende i kommunen

Energibesparelses- og elektrificeringspotentialet for de største fremstillingsvirksomheder i kommunen er blevet kortlagt jf. [bilag 4](#). Kortlægningen estimerer elektrificeringspotentialet for de enkelte brancher på

baggrund af den forventede tekniske og investeringsmæssige udvikling af de forskellige løsninger. Potentialerne er baseret på de specifikke tekniske løsninger, uagtet forventede investeringsstørrelser. Elektrificeringspotentialet er vurderet på overordnet brancheniveau, og der er derfor tale om estimater for de enkelte brancher, og ikke endegyldige potentialevurderinger.

Estimerede elektrificerings- og energibesparelsepotentialer for de forskellige brancher i kommunen fremgår af Tabel 6 herunder

Branche	Elektrificerings-potentiale (%)	Energibesparel-ses-potentiale 2025 (TJ)	Energibesparel-ses-potentiale 2050 (TJ)
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	100	252,4	333,8
Metalindustri	100	55,6	73,5
Maskinindustri	100	32,7	40,6
Plast-, glas- og betonindustri	88	8,8	11,5
Møbel og anden industri	100	2,3	2,8

Tabel 6: Elektrificerings- og energibesparelsepotentialer for fremstillingsvirksomheder i Slagelse Kommune. Kilde: Analyse af potentiale for energibesparelser (bilag 4).

Som det fremgår af tabellen, vurderes elektrificeringspotentialet at være 100 % for samtlige brancher, med undtagelse af betonindustrien, der har et markant lavere elektrificeringspotentiale grundet den høje energiintensitet i branchen. Det betyder, at det samlede elektrificeringspotentiale for branchekategorien *Plast-, glas- og betonindustri* er estimeret til 88 %.

Ved at analysere det konkrete energiforbrug i fremstillingssektoren på tværs af energikilder i Slagelse Kommunes Energi- og CO₂-regnskab, er det tydeligt, at elektrificeringspotentialet især kan udnyttes til at fortrænge naturgasforbruget².

For føde-, drikke- og tobaksvareindustrien var der fortsat et naturgasforbrug på 195.833 GJ i 2022, hvilket kan elektrificeres for at opnå energieffektiviseringer, reducere afhængigheden af naturgas, samt mindske drivhusgasudledningerne. Derudover er elektrificerings- og energieffektiviseringsprojekterne ofte økonomisk meget fordelagtige investeringer for virksomhederne med korte tilbagebetalingstider.

Det samlede naturgasforbrug på tværs af brancher udgjorde i 2022 ca. 250.000 GJ, hvoraf omtrentligt 8.500 GJ blev anvendt i branchen plast-, glas- og betonindustri. Ved at antage et elektrificeringspotentiale i denne branche på 88 % samt et potentiale på 100 % i samtlige andre brancher jf. tabel 6, vurderes det samlede maksimale elektrificeringspotentiale for naturgas alene at udgøre ca. 241.500 GJ.

² Viegand Maagøe (2025). Slagelse Kommune Energi- og CO2-regnskab.

2.4 Vedvarende energi-anlæg (VE)

Grundet de geografiske forhold som landkommune, har Slagelse Kommune potentielt gode betingelser for at understøtte den grønne omstilling i form af etableringen af ny VE-produktionskapacitet på land. Samtidig er der spredt bebyggelse på tværs af kommunen, og afstandskrav, der skal overholdes ved planlægning af VE-produktion på land.

I de seneste år har der været særligt stor interesse fra projektudviklere for at etablere vindmøller eller solcelleparker i de danske kommuner for at imødekomme den stigende el-efterspørgsel i Danmark. Der er en række igangværende projekter i Slagelse Kommune, samt projekter som er under politisk behandling i kommunen.

Hvor der etableres VE-projekter i kommunen er i høj grad defineret af kommuneplanen fra 2022, der udstikker rammen for brugen af de forskellige arealer i kommunen.

2.4.1 Igangværende VE-projekter i Slagelse Kommune

På nuværende tidspunkt er der indmeldt en række VE-projektansøgninger til politisk behandling i Slagelse Kommune. Projekterne kan potentielt medføre en markant forøget VE-produktionskapacitet, hvis de realiseres. Af Tabel 7 nedenfor fremgår en oversigt over samtlige projektansøgninger, hvor det ligeledes er angivet, hvorvidt de enkelte projekter forventes realiseret.

Det er målet, at Slagelse Kommune skal være selvforsynende med grøn strøm senest i 2030. Her vindmøller ved Tjæreby. Foto: Slagelse Kommune

Projekt	Opstiller	Forventet prod. kapacitet (MWh)	Areal (ha.)	Ansøgning modtaget	Beliggenhed	VE-form	Status
Sorø Landevej/ Vestmotorvejen	Better Energy A/S	Ca. 22.000	37	Dec. 2014	Solcelleanlæg mellem	Sol	Projektet er i drift
Tjæreby solcellepark	Better Energy A/S	Ca. 40.000	40	Maj 2020	Tjæreby ved Skælskør	Sol	Projektet er i drift
Næsbykov solcellepark	Copenhagen Green Energy A/S	Ca. 110.000	110	Maj 2020	Næsbykov	Sol	Plan-processen er igangsat, for-høring gennemført
Dalmose-Gimlinge solcellepark	European Energy A/S	Ca. 140.000	130	Juni 2024	Solcelleanlæg mellem Dalmose og Gimlinge	Sol	Under forberedelse til for-høring
Ottestrup solcellepark	Copenhagen Green Energy A/S	30.000	30	Maj 2020	Sorøvej, Ottestrup, St. Frederikslund	Sol	Afventer opstart
Idagaard solcellepark	Idagaard Fonden	30.000	30	Maj 2020	Idagaard, Harrested	Sol	Afventer opstart
Eggeslevmagle solcellepark	CIP; Rosager Consulting	25.000	25	Sep. 2022	Eggeslevmagle Syd	Sol	Afventer opstart
Lyngbygaard hybridpark	AgriNord; Agilix	88.500 (fordelt på: sol: 48.000 vind: 40.500)	48	Maj 2023	Lyngbygaard	Sol og vind	Ikke behandlet politisk – afventer temaplan for vindmøller
Valbygaard hybridpark	AgriNord	90.700 (fordelt på: sol: 28.200 vind: 62.500)	26	Dec. 2023	Valbygaard	Sol og vind, på sigt brint	Ikke behandlet politisk – afventer temaplan for vindmøller
Hulby solcellepark	European Energy A/S	59.000	67	Maj 2020	Hulby, Korsør	Sol	Ansøgning trukket tilbage marts 2025
Rosted solcellepark	European Energy A/S	110.000	119	Juni 2023	Rosted	Sol	Ansøgning trukket tilbage februar 2025
Boeslunde solcellepark	Gårdejer Jeppe Nyvang Andersen; Naturjagt	75.000	100	Februar 2024	Boeslunde	Sol	Ansøgning ikke godkendt, november 2024
Total (igangsatte og godkendte projekter)		576.200	476				

Tabel 7: Oversigt over aktive VE-projektansøgninger i Slagelse Kommune, oktober 2025

To projekter på i alt 77 ha. er realiseret. Derudover er yderligere to projekter på samlet 240 ha. under forberedelse (planproces igangsat / forhøring gennemført eller under forberedelse).

Der er sket en gradvis stigning i VE-elproduktionen i Slagelse kommune, hvilket afspejles i en højere selvforsyningsgrad med vedvarende elektricitet. Trods fremgangen er kommunen fortsat et stykke fra at kunne realisere målsætningen om fuld selvforsyning med vedvarende energi. I 2023 var elforbruget i kommunen på 1.323 TJ, mens VE-elproduktionen var på 472 TJ.

Samlet set vil de VE-projekter, som allerede er igangsat eller afventer godkendelse, føre til en forventet øget VE-produktion på ca. 576.200 MWh. Dette overstiger Slagelse Kommunes samlede årlige elforbrug i geografien på ca. 1.323 TJ eller 368.000 MWh (kilde: Energistyrelsen, 2023), og vil bidrage til at sikre, at elproduktionen i kommunen udelukkende vil være baseret på VE.

Kapacitetsudbygningen med Tjæreby Solcellepark og Næsbykov Solcellepark (i planproces) vurderes at kunne øge produktionen med 540-556 TJ og dermed bidrage væsentligt til at opnå målsætningen. For at opnå fuld selvforsyning (dvs. producere lige så meget elektricitet som forbruges) er det imidlertid nødvendigt med yderligere udbygning af VE-kapaciteten.

Den videre udbygning af vedvarende energi i Slagelse Kommune afhænger af en række forhold: Planprocessen (ikke mindst kommuneplanen), vilkår for naboer, generel uvilje mod høje vindmøller og store solcelleanlæg samt ikke mindst de nationale rammevilkår for udbygning af den vedvarende energi.

Grøn pulje fremmer solenergi projekter i Slagelse Kommune ved at støtte grønne projekter i lokalsamfund nær VE-anlæg.

Slagelse Kommune deltager som partner i en EU-ansøgning om et dansk-tysk Interreg-projekt om energiprojekter (herunder solcelleparke) med særligt fokus på borgerinddragelse.

2.4.2 Andre VE-teknologier

Jordvarme: Anlæg med jordvarme er delt op i to kategorier: Overfladeanlæg, hvor en slange er lagt ned i en 5-6 meters dybde – som regel til forsyning af en enkelt bolig. Og jordvarme med dybdeboring – her kan flere forbrugere også gå sammen og etablere et anlæg med geotermi. Der er dog den lokale begrænsning i Slagelse Kommune, at størstedelen af arealet i kommunen er udlagt til Områder med Særlige Drikkevandsinteresse (OSD), hvilket sætter en række begrænsninger for boringer.

Havvand: Store, eldrevne varmepumper suger havvand ind, udnytter dets varme og sender varmen ud i fjernvarmens distributionsnet. Der er på nuværende tidspunkt iværksat projekter i København (HOFOR i Nordhavn) og Helsingør. I Helsingør er planlagt med en varmepumpe med en effekt på 15 MW. Varmepumpen skal baseres på brug af havvand som varmekilde og vil kunne producere ca. 20 procent af varmen i Helsingør Kraftvarmeværks samlede område.

Slagelse Kommune har med sin lange kystlinje gode muligheder for at udnytte temperaturforskellen fra havet til produktion af fjernvarme. Dette kræver dog et nærmere studie, som kan fastslå potentialet og økonomien.

2.5 Biomasse

Biomasse har i Danmark udgjort en central del af omstillingen til VE, især i form af import af træflis- og træpiller samt ved produktion af biogas. Der er dog i de seneste år blevet sat spørgsmålstegn ved bæredygtigheden af importeret træflis, og i højere grad fokuseret på produktion af biogas baseret på lokal halm eller gylle.

Både halm og bioaffald til biogas er relativt transporttunge energikilder. Øget brug af biomasse og affald til grøn biogas betyder derfor flere tunge lastbiler på vejene.

Anvendelse af biomasse giver mulighed for en vigtig vekselvirkning, hvor fjernvarmeselskabet fleksibelt kan skifte imellem den energikilde, der er bedst og billigst. Dette, og adgang til halm, er et vigtigt bidrag til forsyningssikkerheden.

I den seneste opgørelse foretaget af Danmarks Statistik fra 2021, udgjorde landbrugsjord 66,3 % af det samlede areal i Slagelse Kommune, hvilket var noget mere end den samlede nationale andel på 59,5 %³. Den store andel landbrugsjord i kommunen muliggør strategisk planlægning af den fremtidige anvendelse for at understøtte målsætninger ift. energi- og varmeområdet, kommunens klimamål, den lokale grønne trepart samt biodiversitets- og rekreative hensyn.

De mange konkurrerende interesser betyder dog samtidig, at det er centralt for kommunen at gennemføre helhedsorienteret planlægning for kommunens landbrugsjord, for at sikre at flest mulige hensyn imødekommes, og at arealanvendelsen bedst muligt understøtter målsætningerne inden for energi- og varme samt inden for klima- og miljøområdet.

I Slagelse Kommune er der tre forsyningsselskaber, som anvender biomasse i energiproduktionen, henholdsvis Envafor (SK Varme A/S), Hashøj Biogas (solgt 2025) og Hashøj Kraftvarmeforsyning a.m.b.a.

Halm er den største ressource, når det kommer til biomasse i Slagelse kommune, men der bliver sandsynligvis behov for at importere en del halm fremover. Foto: Slagelse Kommune.

Envafor benytter både halm og flis i varmeproduktionen, og havde i 2024 en varmeproduktion baseret på halm på ca. 240.000 MWh. Derudover havde Envafor en varmeproduktion baseret på flis på ca. 39.000 MWh⁴.

³ Danmarks Statistik (2025). AREALDK: Areal efter arealdække, område og enhed [Areal efter arealdække, område og enhed - Statistikbanken - data og tal](#)

⁴ Envafor (2025). Miljødeklaration for fjernvarme, 2024.

I løbet af sommeren 2025 har Envafor taget to nye 10 MW varmepumper i brug i hhv. Halsskov og Slagelse, hvilket bidrager til at fortrænge biomasseforbruget, hvorved det faktiske biomasseforbrug forventeligt vil være lavere i 2025⁵.

Hashøj Biogas (solgt august 2025 til Nature Energy og Shell Biogas) benytter forskellige typer af biomasse som bl.a. gylle og halm til biogasproduktion på anlægget i Dalmose. I forbindelse med ejerskiftet har der ikke været produceret biogas siden oktober 2024. Der er dog ved at blive etableret en ny produktionsplan i forbindelse med ejerskiftet, der vil belyse den forventede fremtidige efterspørgsel efter biomasse i kommunen.

Den nye ejer (nu Shell Biogas) vil igangsætte en proces med nedrivning af det eksisterende anlæg, og konstruktion af et nyt produktionsanlæg. Driften af det nye anlæg ventes igangsat medio efterår 2027. Den forventede fremtidige produktion ventes at benytte ca. 325.000 ton biomasse fordelt på forskellige typer biomasse, modsvarende den eksisterende miljøgodkendelse af anlægget.

Hashøj Kraftvarmeforsyning a.m.b.a. anvender ca. 3.500 ton lokalt produceret skovflis pr. år, der er produceret i Sjællandsområdet.

I DK2020 Klimaplanen blev der defineret en målsætning om, at Slagelse Kommune skal udbygge produktionen af VE samt øge produktionen af biogas.

I forlængelse heraf blev der i *Bæredygtighedsstrategien 2024-25* inkluderet en målsætning om at udvide produktionen af biogas fra Hashøj Biogas fra de nuværende 20.000 MWh til 90.000 MWh med mulighed for en fuld udbygning, hvorved anlægget vil være i stand til at producere 130.000 MWh årligt.

For at belyse potentialet for at udvide bl.a. biogasproduktionen i kommunen, blev der i 2024 udarbejdet et baggrundsnotat af NIRAS, der estimerer potentialet for produktion og aftag af biomasse i kommunen jf. bilag 6.

Notatet belyser det samlede potentiale for biomasseproduktion i kommunen på baggrund af afgrødeproduktion- og udbytte i kommunen på de marker med afgrøder, der kan anvendes til produktion af halm. Baggrundsnotatet beskriver ikke forbrug eller produktion af træflis i kommunen.

Potentialet for produktion af halm sammenholdes med det fremtidige forventede halmforbrug hos forsyningsselskaberne i Slagelse kommune, for at undersøge i hvilken grad kommunen kan forventes at være selvforsynende med halmbaseret biomasse.

På baggrund af det nuværende biomasseforbrug hos Envafor i form af halm til afbrænding i varmeproduktionsanlæg, samt det forventede fremtidige forbrug af biomasse til biogasproduktion hos Hashøj Biogas, viser beregningerne i notater, at der vil være et behov for at importere halm med en brændværdi på ca. 131.000 MWh fra landbrug uden for kommunens grænser for at dække det totale biomassebehov i kommunen.

Disse estimater er dog baseret på en række usikre antagelser. Eksempelvis forventes det, at Envafor elektrificerer en betydelig andel af deres varmeproduktionskapacitet i form af bl.a. etablering af større varmepumper. Herved vil efterspørgslen efter biomasse falde markant, ligesom det allerede har været tilfældet med indvielsen af de to nye 10 MW varmepumper i sommeren 2025.

Samtidig er antagelserne om biomasseforbruget hos Hashøj Biogas (nu Shell Biogas) baseret på en forventning om, at det fremtidige aftag vil vokse til ca. 100.000 ton biomasse, hvorimod det eksisterende aftag på tidspunktet for udarbejdelsen af notatet var ca. 1.000 ton.

Baggrundsnotatet relateret til biomasse præsenterer derfor et overblik over den forventede maksimale produktion og aftag af biomasse i kommunen i form af halm, hvis det fulde produktionspotentiale hos Hashøj Biogas (nu Shell Biogas) indfries og Envafor fortsætter med at benytte biomasse i varmeproduktionen i nogenlunde konstant omfang.

⁵ Dansk Fjernvarme (2025). To nye varmepumper sender Envafor tættere på at indfri klimamål.

[To nye varmepumper sender Envafor tættere på at indfri klimamål | DanskFjernvarme](#)

Målsætningen om at øge biogasproduktionen i Slagelse Kommune vil således forventeligt indfries, når Shell Biogas' nye produktionsanlæg i Hashøj sættes i drift med fuld kapacitet i slutningen af 2027. Samtidig importeres der fortsat træflis til afbrænding hos både SK Varme og Hashøj Kraftvarmeforsyning a.m.b.a. som beskrevet ovenfor.

2.6 Sektorkobling

Den strategiske energi- og varmeplanlægning tjener det overordnede formål at sikre helhedsorienteret planlægning i kommunen, der understøtter forsyningssikkerheden, fremmer udfasningen af fossile brændsler og bidrager til at reducere kommunens drivhusgasudledninger.

Der er mange potentielle synergier, hvor tiltag med ét hovedformål ligeledes kan bidrage positivt indenfor en række andre områder. Samtidig er der ofte synergier på tværs af sektorer og brancher, hvorfor det er centralt at sikre et helhedsorienteret perspektiv i energi- og varmeplanlægningen, der samtænker potentialer på tværs af sektorer. Der ses samtidig en stigende integration mellem fjernvarme og elsektoren, hvor varmepumper og elkedler gør det muligt at anvende VE fra sol og vind til varmeproduktion. På samme måde spiller Power-to-X-teknologier en rolle i at omdanne overskydende el til brint eller syntetiske brændsler, der kan lagres eller anvendes i transport og industri. En vigtig tendens er også koblingen til affalds- og industriprocesser, hvor overskudsvarme kan indgå som en del af fjernvarmeforsyningen eller som procesvarme i industrielle symbioser, hvor virksomhederne har forskellige behov ift. energiintensitet.

Samtidig skaber digitalisering og intelligente styringssystemer nye muligheder for at balancere produktion og forbrug på tværs af sektorer i realtid, hvilket kan være med til at understøtte symbiosepotentialer og udnyttelse af overskudsvarme. Flere steder i Danmark er sådanne industrisymbioser blevet formaliseret i form af interesseorganisationer, der faciliterer symbioseudvikling og samarbejde på tværs af virksomheder og kommunen.

2.6.1 Kalundborg Symbiosen

I Kalundborg har interesseorganisationen Kalundborg Symbiosen således understøttet lokale symbiosepotentialer i samarbejde med virksomheder, forsyningsselskaber og Kalundborg Kommune.

Kalundborg Symbiose er et samarbejde mellem 12 private og offentlige virksomheder, og i dag er en af verdens største industrielle symbioser. Én virksomhed anvender kort sagt affaldet fra en anden virksomhed i områder. Den samfundsøkonomiske gevinst og virksomhedernes besparelser er i trecifret millionbeløb, ligesom klimaet spares for over en ½ million tons CO₂ årligt (Kilde: Kalundborg Symbiosen).

2.6.2 Aktivering af potentialet i Slagelse kommune

I Slagelse Kommune er der 42 større fremstillingsvirksomheder, som hovedsageligt består af virksomheder inden for føde-, drikke- og tobaksvareindustri, plast-, glas- og betonindustri samt metalindustri jf. bilag 4.

Disse virksomheder udgør således et oplagt udgangspunkt til at identificere potentialer for udnyttelse af overskudsvarme eller mulige synergier, hvor virksomheder kan samtænke og derved reducere deres samlede energibehov.

Koordinationsforum kan i forbindelse med arbejdet med Strategisk Energi- og Varmeplan bidrage til sektorkobling ved at understøtte dialogen mellem relevante interessenter på tværs af sektorer. Koordinationsforummet tjener derfor en central rolle ift. at identificere specifikke indsatsområder på tværs af sektorer som f.eks. udnyttelse af overskudsvarme.

Samtidig er det relevant at engagere erhvervsnetværk samt de individuelle fremstillingsvirksomheder med de største energibehov i kommunen, for at identificere overskudsvarmepotentialer og mulige synergier mellem virksomheder, der endnu ikke er engagerede i Koordinationsforummet. Også landbrugssektoren kan med fordel inddrages.

Den nationale lovgivning er blevet ændret for at forbedre rammerne for brug af overskudsvarme. Ikke desto mindre oplever

forsyningsselskaberne i Slagelse Kommune fortsat en række forhindringer, der skal arbejdes med – ikke mindst med hensyn prissætningen.

2.7 CO₂-reduktion og CCUS

Planlægningen på energi- og varmeområdet spiller en vigtig rolle ift. at bidrage til CO₂-reduktioner, og dermed til at understøtte de kommunale klimamål i Slagelse Kommune. Mange tiltag som f.eks. energieffektiviseringer, elektrificering, udnyttelse af overskudsvarme og udbygning af VE-produktionskapacitet medfører betydelige CO₂-reduktioner.

Med allerede vedtagne tiltag i Slagelse Kommune udestår der fortsat betydelige reduktioner for at indfri 70 % reduktionsmålet i 2030 og målet om klimaneutralitet i 2050. Dette kræver yderligere tiltag med henblik på at reducere udledningerne i kommunen, eventuelt i samspil med tiltag inden for CCUS i det omfang det vurderes relevant, både på nuværende tidspunkt og med et længere tidsperspektiv.

2.7.1 CO₂-reduktioner

Den strategiske energi- og varmeplanlægning bidrager til at understøtte kommunens klimamålsætninger i form af drivhusgasreduktioner forbundet med f.eks. energieffektiviseringer, elektrificering og etablering af VE.

Der er et betydeligt potentiale for at opnå drivhusgasreduktioner på tværs af energi- og varmeområdet i kommunen, som det bl.a. fremgår af *Baggrundsnotat til Varmeplan for Slagelse Kommune* (NIRAS, 2024), *Biomasse potentiale og aftag* (NIRAS, 2024) samt *Analyse af potentiale for energibesparelser* (Viegand Maagøe, 2025).

En del af dette potentiale vil allerede blive indfriet i kraft af de konkrete tiltag og handlinger, der er vedtaget i kommunale planer og strategier, heriblandt *DK2020 Klimaplanen*, *Bæredygtighedsstrategien* samt de tilhørende handlingsplaner.

Slagelse Kommunes BAU-klimafremskrivinger viser, at udledningerne i kommunen forventes at falde betydeligt frem mod 2050 på baggrund af allerede vedtagne tiltag.

Nedenfor fremgår data fra BAU-fremskrivningen, der viser udviklingen i CO₂-udledninger på tværs af sektorer. I tillæg til sektorerne 'Energi', 'Transport' og 'Affaldsdeponi og biogas' er der ligeledes mindre andele af emissionerne i de resterende sektorer, der kan tilskrives energi- og varmeområdet.

Sektor	2023	2030	2035	2050
Transport	252.400	177.662	123.091	52.241
Energi	82.367	17.194	8.458	7.744
Landbrug og areal-anvendelse	76.364	67.878	62.800	57.311
Affaldsdeponi og biogas	6.382	5.710	5.307	4.770
Kemiske processer	4.886	3.401	2.186	1.376
Spildevand	1.768	1.801	1.813	1.813
Total	424.167	273.645	203.656	125.255

Tabel 8: CO₂-udledninger i ton fordelt på sektorer i BAU (BAU Baggrundsnotat, Viegand Maagøe, 2025)

Tabellen viser et markant fald i udledningerne fra sektorerne 'Energi' og 'Transport', som konsekvens af at elproduktionen på nationalt niveau omstilles til VE, mens persontransporten elektrificeres. Samtidig forventes udledningerne at falde i varmesektoren, hvor der forventes en markant omstilling fra naturgas og oliefyr til fjernvarme og individuelle varmepumper jf. bilag 5.

På baggrund af BAU-scenariet vil der opnås drivhusgasreduktioner på ca. 61 % i 2030 sammenlignet med 1990, hvilket efterlader en manko på ca. 63.600 ton CO₂ ift. målet om 70 % reduktion i kommunen i 2030.

I 2050 forventes det i BAU-scenariet, at der er opnået drivhusgasreduktioner på ca. 82 %, hvilket efterlader en manko på ca. 125.250 ton CO₂ i forhold til kommunens målsætning om klimaneutralitet. Denne manko vil blive adresseret ifm. re-certificeringen af DK2020 klimaplanen.

SK Varmes produktionsanlæg på Assensvej i Slagelse. Foto: Slagelse Kommune

2.7.2 CCUS

CCUS (Carbon Capture, Utilisation and Storage) beskriver teknologier, der benyttes til at indfange CO₂, efterfulgt af enten anvendelse i produktion (f.eks. e-brændsler) eller permanent geologisk lagring, f.eks. i udtømte naturgasfelter eller saltminer.

Carbon Capture teknologier er fortsat et område, der gennemgår teknologisk modning for at øge effektiviteten af teknologien, samt for at nedbringe de økonomiske omkostninger forbundet herved.

Af denne årsag er teknologien på nuværende tidspunkt også primært relevant ifm. såkaldte punktkilder, der udleder eksempelvis røggas med en høj CO₂-koncentration, hvorved de eksisterende teknologiske løsninger kan fange en betydelig del af den udledte CO₂.

Teknologien er især relevant for udledninger fra punktkilder, hvor der eksisterer få eller ingen muligheder for at reducere CO₂-udledninger, som eksempelvis affaldsforbrænding og kraftvarme, cement og andre procesindustrier.

CO₂-fangst ved store punktkilder er en kommercielt tilgængelig teknologi, men kræver et betydeligt el-forbrug, hvilket betyder, at anlæggene skal opføres ved punktkilder med meget store udledninger, for at sikre rentabilitet samt størst mulig effekt af CO₂-fangsten.

Anvendelse af CO₂-baserede Power-to-X/e-brændsler er en voksende industri, som dog ikke medfører ikke permanent CO₂-lagring, men fortrænger udledningen fra fossile brændsler. Industrien har dog været ramt af høje omkostninger og politisk tilbageholdenhed, og kræver ligeledes adgang til punktkilder med høje CO₂-koncentrationer, for at der kan opnås rentabilitet.

Samlet set er CCUS en delvist moden teknologi, der fortsat er under udvikling, og som kræver store økonomiske investeringer samt tilstedeværelsen af enten punktkilder med høje koncentrationer af CO₂, infrastruktur der er egnet til transport og opbevaring af CO₂ eller investeringer i Power-to-X produktionsanlæg til produktion af e-brændsler.

I Slagelse Kommune eksisterer der på nuværende tidspunkt ikke projekter inden for CCUS, og der er heller ikke konkrete projekter under planlægning. CCUS vil forventeligt spille en central rolle i energi- og varmeplanlægningen i Danmark fremadrettet, men grundet

teknologiens begrænsede modenhed samt store omkostninger, bør den prioriteres i områder, hvor de bedste betingelser er til stede.

Dette vurderes ikke at være tilfældet i Slagelse Kommune på nuværende tidspunkt, hvor der ikke er punktkilder med tilstrækkeligt store CO₂-udledninger til at CCUS kan være rentabelt. Samtidig er der ikke særligt geologiske eller infrastrukturmæssige forhold, der egner sig særligt godt til transport eller lagring af CO₂.

Perspektiverne for CCUS i Slagelse Kommune blev drøftet på et møde i Koordinationsforummet i maj 2025 med henblik på at indsamle perspektiver fra de relevante interessenter og sikre, at der ikke er potenti-aler, der overses.

Den samlede vurdering i Koordinationsforummet var ligeledes, at der ikke var kendskab til forhold, som kunne muliggøre CCUS i Slagelse Kommune, samt at potentialet på den korte bane vurderes at være begrænset.

På nuværende tidspunkt vurderes potentialet ift. CCUS i Slagelse Kommune at være begrænset, og andre indsatsområder anses som værende mere relevante på den korte bane.

CO₂-fangst har indtil videre et begrænset potentiale for Slagelse Kommune. Foto: Slagelse Kommune

3. Samarbejder og organisering

I forbindelse med udarbejdelsen af denne plan, har det været et centralt fokusområde at sikre bred involvering og forankring af planen. Herved sikres det at alle væsentlige perspektiver inddrages, og at der opnås bred enighed om indholdet af planen og den strategiske retning fremadrettet.

3.1 Partnerskaber og lokalt engagement

I forbindelse med beslutningen om at udarbejde en plan i Slagelse Kommune, blev det besluttet at der samtidig skulle oprettes et koordinationsforum til at samle de relevante interessenter på energi- og varmeområdet.

Koordinationsforummet skal sikre vidensdeling, forankring og inddragelse af centrale aktører på området i kommunen, samt være med til at sikre, at de relevante aktører har mulighed for at levere faglige inputs til arbejdet, så der opnås et helhedsperspektiv i planen.

Det første møde i Koordinationsforummet blev afholdt torsdag d. 15. maj 2025 med deltagelse af følgende interessenter:

- Evida
- Cerius-Radius
- SK Varme A/S
- AffaldPlus
- Energitjek Slagelse
- Skælskør Boligselskab
- A/B Gartnerhaven I, Skælskør
- Relevante fagmedarbejdere fra Slagelse Kommune (Klima- og Miljøudvalget, Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget)

Det primære formål med opstartsmødet var at præsentere arbejdet med den Strategiske Energi- og Varmeplan for at sikre, at der var fælles forståelse for, hvad en sådan plan indeholder. Derudover blev der præsenteret en tidsplan for arbejdet, samt en uddybelse af, hvornår de eksterne interessenter i Koordinationsforummet kan forvente at blive inddraget i processen.

Samtidig var et centralt formål med opstartsmødet at igangsætte og understøtte dialog mellem aktørerne på området for at sikre den nødvendige indbyrdes dialog til at understøtte arbejdet på energi- og varmeområdet. Interessenterne blev derfor opfordret til at indlede indbyrdes dialog for at understøtte den fremtidige udvikling på energi- og varmeområdet i kommunen.

Derudover blev de 7 emner, som er udvalgt af Klima- og Miljøudvalget i forbindelse med udarbejdelsen af den Strategiske Energi- og Varmeplan, præsenteret.

Emnerne dannede herefter baggrund for den centrale drøftelse på mødet, hvor interessenterne havde mulighed for at dele deres perspektiver og fokusområder i forhold til de forskellige temaer. Drøftelserne var centreret omkring emnerne varme, el og boligforhold, om end samtlige emner blev berørt i det omfang, det var relevant.

Herved blev der identificeret udfordringer og muligheder i relation til de forskellige emner, og der blev faciliteret en fælles drøftelse af emnerne. Her havde interessenterne mulighed for at dele deres vurdering af muligheder for at imødegå udfordringerne, samt at diskutere hvordan de meningsfyldt kan understøtte hinanden i det fremtidige arbejde på området.

4. Handleplan

Handleplanen præsenterer handlinger på tværs af de 7 centrale temaer i den Strategiske Energi- og Varmeplan og foreslår konkrete tiltag. Formålet er at omsætte de strategiske målsætninger til praktiske initiativer, der kan understøtte kommunens omstilling til VE, øge forsynings-sikkerheden og bidrage til CO₂-reduktioner frem mod 2030 og 2050.

Handlingerne bygger både på eksisterende initiativer i kommunen og nationale tiltag og beskriver, hvordan de bidrager til at indfri de politiske målsætninger i DK2020 Klimaplanen, Bæredygtighedsstrategien og den Strategiske Energi- og Varmeplan. Derudover indgår indsigterne fra arbejdet med SEV'enden Strategiske Energi- og Varmeplan, så det sikres, at eventuelle svagheder ift. kommunikation, forankring eller indholdet i den strategiske energi- og varmeplanlægning understøttes og håndteres.

Øget fleksibilitet og brug af data bør være et tværgående pejlemærke for alle syv temaer, og kan tænkes ind i planlægningen til stor gavn.

4.1 Partnerskaber og lokalt engagement

Opdatering og formidling af fjernvarmeudrulningsplan: Kommunen udarbejder en opdateret oversigt over fjernvarmeprojekter (realiserede, planlagte og aflyste) og formidler den til borgerne gennem f.eks. digitale platforme og borgermøder. Tiltaget skaber gennemsigtighed og styrker borgernes mulighed for at træffe informerede valg, særligt i områder hvor fjernvarme ikke etableres. Initiativet understøtter udfasningen af olie- og gasfyr frem mod 2030 og bidrager til den nationale målsætning om 70 % CO₂-reduktion i 2030, samtidig med at det øger tilliden til kommunens planlægning og styrker den lokale forsynings-sikkerhed.

Understøttelse af lokale energifællesskaber: Slagelse Kommune understøtter borgere og lokale grupper, der ønsker at etablere energifællesskaber eller mindre kollektive varmeløsninger. Kommunen kan afsætte dedikerede ressourcer til at understøtte de lokale borgergrupper, f.eks. i form af henvisning til relevante rådgivnings- og

finansieringsmuligheder samt skabe overblik over, hvilke ordninger der kan være relevante at søge.

En sådan indsats kan bidrage til at fremme lokal forankring og ejerskab i omstillingen, understøtte den nationale dagsorden om at styrke borgerdrevne VE-løsninger og potentielt bidrage til både lavere varmeudgifter og øget forsynings-sikkerhed i områder uden fjernvarme.

Det er vigtigt, at kommunen er åben for, at energifællesskaber ikke kun handler om deling af el, og derfor vil fremme et bredere perspektiv på energi og energideling i støtten til energifællesskaber.

Pilotordning for gasafkobling i samarbejde med Evida: Slagelse Kommune undersøger muligheden for at etablere et muligt pilotprojekt for gasafkobling i udvalgte områder, under hensyntagen til Evidas fortsatte forsyningspligt. Erfaringerne kan bruges til at udvikle en model for hurtigere udfasning af naturgas, der samtidig tager hensyn til borgernes økonomi og tryghed. Tiltaget kobler sig til den nationale strategi om uafhængighed af fossile brændsler og kan bidrage til både CO₂-reduktioner og lavere varmeudgifter for borgerne.

4.2 Energieffektivisering

Energieffektivisering bør prioriteres helt i top som det øverste af de syv temaer. Det giver god mening først af effektivisere, og dermed reducere, energiforbruget inden kræfterne bruges på at skaffe og distribuere energien.

Videreførelse af tilbud om energirådgivning/vejledning: Energitjek Slagelse og Fællestjek føres videre med nye aktører, så flere husholdninger og mindre virksomheder kan få uvildig rådgivning. Dette bygger videre på eksisterende erfaringer, hvor kommunen årligt gennemfører omkring 150 energitjek. Udvidelsen kan målrettes mod bygninger med størst potentiale for CO₂- og energibesparelser, hvilket understøtter EU's krav om energieffektivisering og direktivet om solceller på offentlige tage. Samtidig kan indsatsen reducere energiregninger, skabe lokale arbejdspladser i byggebranchen og bidrage til kommunens målsætning om 10 % lavere energiforbrug i 2030.

Systematisk energirenovering af bygninger med lavt energimærke: Slagelse Kommune kan målrette en indsats mod bygnings ejere med dårlige energimærker gennem informationskampagner, dialog med boligforeninger og formidling af muligheder for støtteordninger (f.eks. Energirenoveringspuljen). Det kan herigennem prioriteres at fremme etapevis forbedringer af klimaskærm (vinduer, facadeisolering, tag), der både reducerer varmekonsum og CO₂-udledning. En stor andel af parcelhuse og rækkehuse i Slagelse Kommune har energimærke D, ringere eller slet intet energimærke. Heraf udgør især parcelhuse et betydeligt potentiale for varmebesparelser ved opgradering til bedre energimærker.

Slagelse Kommune vil i sin kommunikation til boligejere understrege, at det har betydning for boligens værdi, at der energirenoveres – og at der i øvrigt er en høj signalværdi i at energirenovere boligen.

Energieffektiviseringer i erhvervsbygninger: Erhvervsbygninger i Slagelse Kommune rummer et betydeligt energibesparelspotentiale, særligt ift. elforbrug og varmeoptimering. Slagelse Kommune kan aktivt hjælpe lokale virksomheder med at orientere sig i forskellige støttemuligheder, som f.eks. Erhvervspuljen. Dette kan f.eks. være gennem informationsmøder, vejledning på kommunens erhvervsportal eller

samarbejde med erhvervsnetværk. Dette kan gøre det lettere for virksomheder at igangsætte projekter, der både reducerer energiudgifter og bidrager væsentligt til kommunens samlede CO₂-reduktioner.

Energieffektiv drift af kommunale bygninger: Slagelse Kommune kan udbygge eksisterende energiledelsessystemer med løbende overvågning af forbrug, eksempelvis gennem digitale energistyringssystemer og integrere energieffektiv drift som en fast del af ejendomsdriften af kommunens egne bygninger. Disse tiltag kan kombineres med målrettede adfærdskampagner mod brugere af kommunens bygninger og ejendomme.

Foto: Colourbox

4.3 Elektrificering

Strategisk samarbejde med SK Varme og Hashøj Kraftvarmeforsyning om elektrificering: Kommunen anvender ejerstrategien (Ejerstrategi for SK Forsyning, vedtaget 2025) til at understøtte konvertering fra biomasse til varmepumper og andre el-baserede teknologier i fjernvarmeproduktionen. Tiltaget er i tråd med den nationale energipolitik om at reducere biomasseforbruget, og understøtter kommunens mål om at blive selvforsynende med VE. Elektrificering af fjernvarmesystemer kan bidrage til at stabilisere fjernvarmepriserne på lang sigt, da den mindsker afhængigheden af biomasseimport og fossile brændsler.

Tidlig planlægning af behov for elnet-udvidelser: I samarbejde med Cerius og andre relevante interessenter kan Slagelse Kommune understøtte en tidlig kortlægning af behov for netudbygning, så elektrificeringen af både varmeproduktion og transportinfrastruktur kan ske uden flaskehalse.

Det kan Slagelse Kommune gøre i både afklaringsfasen, projektmodning/myndighedsbehandling og i byggefasen.

Denne dialog er allerede påbegyndt i Koordinationsforummet, og kan med fordel opretholdes her samt i andre relevante fora. Den tidlige koordinering skal sikre, at udbygningen af elnettet koordineres med planlægningen for nye områder med VE-produktionskapacitet. Dette kan bidrage til at øge robustheden i energisystemet, muliggøre elektrificeringen af transporten (bl.a. kommunens mål om 25% elbiler i 2030) samt bidrage til forsyningssikkerheden.

4.4 VE-anlæg

Lokal inddragelse i solcelle- og vindprojekter: Kommunen stiller krav om tidlig borgerinddragelse og arbejder for muligheden for lokale medejerskaber i kommende sol- og vindprojekter. Dette kan ske via informationsmøder, andelsløsninger eller partnerskaber med lokale aktører. Erfaringer viser, at tidlig inddragelse skaber større accept af projekterne, reducerer konfliktniveauet og øger sandsynligheden for

realisering af VE-anlæg, som er nødvendige for at indfri kommunens mål om 445.000 MWh ekstra VE-produktion frem mod 2030.

Udvikling af tagbaserede solcelleløsninger: En særlig indsats igangsættes for at udnytte potentialet for solceller på kommunale og private tage. Dette kan omfatte kommunale udbud, rådgivning til virksomheder og borgere samt etablering af fælles solcelle-laug. Tiltaget er i overensstemmelse med EU's kommende direktiv om solceller på offentlige bygninger og bidrager til at udnytte arealer mere effektivt, samtidig med at det reducerer presset på landbrugsjord.

Udbygning af biogasproduktion: Dette bidrager til kommunens mål om øget biogasproduktion og understøtter den nationale strategi om grøn gas i gasnettet. Biogasudvidelsen kan samtidig styrke cirkulær udnyttelse af biomasseressourcer som gylle og restprodukter.

4.5 Biomasse

Dialog om gradvis udfasning af halm og flis i fjernvarmeproduktionen: Slagelse Kommune indgår i tæt dialog med forsyningsselskaberne om at erstatte biomasse med varmepumper eller andre el-baserede teknologier. Dette ligger i forlængelse af Envafors' etablering af nye varmepumper i Halsskov og Slagelse, som allerede har bidraget til at reducere biomasseforbruget. Tiltaget understøtter samtidig de nationale målsætninger om at udfase brugen af biomasse.

Slagelse Kommune bør overveje, om man fremover ønsker at fastholde målet om at udvide produktionen af biogas. På positivsiden giver grøn biogas en større forsyningsmæssig diversitet og kan baseres på lokale brændsler. Omvendt er der meget vejtransport med tunge lastbiler og mulige luftgener forbundet med biogasproduktion.

4.6 Sektorkobling

Kortlægning og formalisering af overskudsvarmepotentiale: Slagelse Kommune inviterer større virksomheder til et dedikeret temamøde i Koordinationsforummet for at afdække mulighederne for at udnytte overskudsvarme i kommunen. Dette understøtter nationale

prioriteringer om effektiv ressourceudnyttelse og kan bidrage til at reducere varmepriser og energitab, samt skabe symbiotiske fordele for det lokale erhvervsliv i kommunen. I samarbejde med forsyningsselskaberne kan der arrangeres temamøder dedikeret til at afdække potentialet for udnyttelse af nye varmekilder, eksempelvis overskudsvarme fra spildevand eller havvandsbaserede varmepumper i kystnære byer som Korsør og Skælskør.

Partnerskab med erhvervsforeninger/erhvervslivet: Ved at indlede et samarbejde med det lokale erhvervsliv kan Slagelse Kommune, forsyningsselskaber og virksomheder sammen identificere symbioseløsninger som f.eks. fælles varmepumpeanlæg eller fælles udnyttelse af procesvarme. Tiltaget kan skabe synergier på tværs af sektorer, reducere energiforbruget og bidrage til at realisere CO₂-reduktioner på erhvervsområdet.

4.7 CO₂-reduktion og CCUS

Prioritering af dokumenterede CO₂-reduktionspotentialer:

Ved at prioritere tiltag inden for energieffektivisering, elektrificering, VE-anlæg og omstilling af transportsektoren kan Slagelse Kommune indfri nogle af de CO₂-reduktionspotentialer, der allerede er identificeret. Disse tiltag har dokumenterede effekter, er blandt de økonomisk mest fordelagtige og som medfører positive sidegevinst. Ved at fokusere på disse områder, kan kommunen komme nærmere indfrielsen af deres klimamål, og reducere den udestående manko i hhv. 2030 og 2050.

Løbende overvågning af udviklingen inden for CCUS: På trods af, at der på nuværende tidspunkt ikke er aktuelle CCUS-projekter i Slagelse Kommune, bør kommunen løbende orientere sig i den seneste udvikling på området, samt sikre vidensdeling i relevante fora som f.eks. Koordinationsforummet omkring de seneste teknologiske fremskridt på området samt de nationale initiativer. Dette betyder, at kommunen og de relevante interessenter hurtigt kan handle,

hvis teknologien modnes, eller nationale incitamenter ændrer rammevilkårene. Tiltaget sikrer strategisk beredskab på området og kan bidrage til at understøtte kommunens langsigtede klimamål, såfremt CCUS i fremtiden bliver relevant i Slagelse Kommune.

Foto: Slagelse Kommune

5. Konklusion

Slagelse Kommune står over for en markant omstilling af energi- og varmesektoren i løbet af de kommende år med henblik på at imødekomme de forskellige udfordringer på området, øge forsyningssikkerheden, samt at indfri kommunens klimamål.

I de seneste år har der været en accelereret fjernvarmeudrulning på tværs af kommunen, og størstedelen af Slagelse og Korsør har nu enten fjernvarmeforsyning eller konkrete udrulningsplaner. Omvendt har fjernvarmeudrulningen i Skælskør mødt markante udfordringer, og det er på nuværende tidspunkt fortsat ved at blive afklaret, hvorvidt der vil blive etableret fjernvarmeforsyning i byen i fremtiden, eller der skal etableres alternative varmeforsyningskilder.

I kommunens mindre byer er der fortsat naturgasforsyning, med undtagelse af Dalmose og Flakkebjerg der varmeforsynes af Hashøj Kraftvarmeforsyning. I en række af de mindre byer har der været lokale borgerdrevne initiativer med henblik på at afdække potentialet for mindre kollektive varmeforsyningsprojekter. Disse initiativer har dog haft vanskeligt ved at lykkes, ofte grundet en blanding af manglende ressourcer og viden indenfor området samt høje priser på fjernvarmeinfrastruktur, som konsekvens af den store fjernvarmeudrulning på tværs af landet i de seneste år.

Der er derfor fortsat et betydeligt potentiale for at understøtte udfasningen af gas og fjernvarmeudrulningen i kommunen, hvilket bl.a. er konkretiseret i handleplanen, hvor det foreslås at lave en dedikeret indsats til at understøtte de mindre, borgerdrevne fjernvarmeinitiativer.

Grundet den hastige udvikling på området i de seneste år, er det afgørende at der er god kommunikation til byens borgere, så de er bevidst om deres handlemuligheder ift. varmeforsyning.

Der kan med fordel udarbejdes en opdateret, samlet oversigt over status på fjernvarmeudrulningen i kommunen, så der er bred oplysning om den seneste udvikling på området.

Foto: Colourbox

I tillæg til fjernvarmeudrulning forventes især elektrificering, energieffektiviseringer og udbredelsen af VE at spille en stor rolle på energi- og varmeområdet i de kommende år.

Den nationale elektrificering og omstilling til VE bidrager allerede markant til at nedbringe kommunens drivhusgasudledninger, men der er samtidig fortsat en betydelig manko i både 2030 og 2050 i forhold til at indfri kommunens klimamål.

Denne plan kortlægger en række potentialer, der kan bidrage til at opnå yderligere reduktioner, herunder energieffektiviseringer i bygninger og i erhvervslivet, elektrificering af industri og transport, udbygning af lokale VE-anlæg samt en gradvis udfasning af fast biomasse, mens produktionskapaciteten for biogas i kommunen øges.

Handleplanen konkretiserer disse potentialer, og fremhæver behovet for lokale partnerskaber, borgerinddragelse og transparent kommunikation til alle relevante interessenter.

Det strategiske arbejde understøtter samtidig kommunens øvrige planer – herunder DK2020 Klimaplanen og Bæredygtighedsstrategien – og vil fungere som et centralt input til de kommende revisioner af disse planer i de kommende år. Med den Strategiske Energi- og Varmeplan er der skabt en helhedsorienteret ramme, der giver et overblik over eksisterende tiltag og handling på området, samt anviser fremtidige handlemuligheder.

Samlet set viser den Strategiske Energi- og Varmeplan, at Slagelse Kommune med en målrettet og koordineret indsats kan opnå yderligere CO₂-reduktioner på vej mod kommunens klimamål, samt skabe et helhedsorienteret energisystem i kommunen med øje for symbiosepotentialer og samarbejdsmulighed på tværs af kommunen.

En afgørende forudsætning for, at Slagelse Kommune kan realisere de beskrevne potentialer, er tydelig kommunikation til borgere og lokale aktører. Særligt på fjernvarmeområdet er det vigtigt, at der skabes gennemsigtighed om, hvor og hvornår fjernvarmeprojekter realiseres, og hvor borgerne i stedet skal finde individuelle løsninger. Manglende eller uklar information kan skabe usikkerhed og tilbageholdenhed, mens klare budskaber og løbende opdateringer kan fremme hurtigere omstilling væk fra olie- og gasfyr.

Samtidig er borgerinddragelse et centralt element i omstillingen. Ved at inddrage borgere tidligt, - f.eks. gennem borgermøder, digitale platforme eller lokale energifællesskaber – kan kommunen sikre forankring og lokal opbakning til nye løsninger indenfor varmeforsyning og VE-produktion.

Endelig spiller netværk og samarbejder en nøglerolle i at identificere og realisere mulighederne for udnyttelse af overskudsvarme, rettidig planlægning af den nødvendige infrastruktur indfrielse af industrielle symbiosepotentialer samt samarbejde på tværs af sektorer.

Etableringen af Koordinationsforum for Energi og Varme er et vigtigt skridt i denne retning, da det muliggør dialog mellem forsyningsselskaber, virksomheder og kommunen på tværs af sektorer. Ved at styrke sådanne samarbejdsplatforme samt fremme kommunikationsindsatsen og borgerinddragelse i forbindelse med nye projekter, kan Slagelse Kommune facilitere nye partnerskaber, og sikre lokal forståelse og forankring af projekter, der kan bidrage til at indfri potentialet for at reducere energiforbrug, understøtte elektrificeringen i kommunen samt accelerere etableringen af ny VE-produktionskapacitet.

6. Opfølgning og evaluering

Slagelse Kommune kan ikke alene gennemføre rækken af handlinger på energi- og varmeområdet. At skabe kendskab og ejerskab til strategien er derfor helt centralt.

Systematisk opfølgning og evaluering er afgørende for at sikre, at den Strategiske Energi- og Varmeplan forbliver et dynamisk og operationelt redskab for Slagelse Kommune, og bidrager til det fremtidige arbejde inden for området. For at skabe transparens, fremdrift og lokal forankring foreslås følgende rammer og tiltag:

6.1 Organisering af opfølgning

- **Koordinationsudvalget for Energi og Varme:** Udvalget får en central rolle i den løbende opfølgning. På halvårlige møder præsenteres status for implementering af den Strategiske Energi- og Varmeplans handleplan, herunder fremdrift i fjernvarmeprojekter, VE-anlæg, energieffektiviseringer og samarbejder.
- **Lokale erhvervsforeninger:** Inddragelse med fokus på samspillet mellem grøn omstilling og erhvervsudvikling. Her kan erhvervslivet præsentere erfaringer, barrierer og forslag til nye indsatser, særligt i relation til energieffektiviseringer og sektorkobling.
- **Tværpolitisk forankring:** Klima- og Miljøudvalget samt Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget orienteres minimum én gang årligt om fremdriften i den Strategiske Energi- og Varmeplan samt samspillet med andre eksisterende og fremtidige planer for at sikre politisk ejerskab.

6.2 Værktøjer til evaluering

- **Årlig statusrapport:** Kommunen udarbejder en kort statusrapport, der sammenfatter fremdrift, identificerede barrierer og anbefalinger til justeringer. Rapporten offentliggøres, så borgere og interessenter kan følge udviklingen.
- **Milepælsopfølgning:** Centrale indsatser (fx udfasning af olie- og gasfyr, nye VE-projekter, energibesparelsesinitiativer) følges op gennem fastlagte milepæle med ansvarlige aktører.
- **Midtvejsevaluering:** Ved planperiodens midte (2027) gennemføres en samlet evaluering af den Strategiske Energi- og Varmeplans effekter og relevans, som danner grundlag for eventuelle tilpasninger og forberedelse til næste planperiode.

6.3 Inddragelse og borgerperspektiv

For at vurdere i hvor høj grad kommunen lykkes med borgerinddragelse og lokal forankring, opstilles følgende parametre:

- Antal og deltagelse i borgermøder, workshops og informationsarrangementer.
- Antal tilmeldinger til ordninger med individuel rådgivning/vejledning af boligejere
- Oprettelse og drift af lokale energifællesskaber eller borgerdrevne initiativer (fx nærvarmeløsninger)
- Borger- og virksomhedsundersøgelser, der løbende måler tilfredshed, forståelse og tillid til kommunens grønne energi- og varmeindsats

Borgermøde i Halsskov om fjernvarmen. Foto: Slagelse Kommune

7. Bilag

BILAG 1:

Sammenhæng med øvrig planlægning

Slagelse Kommunes Strategiske Energi- og Varmeplan (SEV) skal ses i sammenhæng med kommunens eksisterende planer og strategier, heriblandt særligt disse med relevans for energi- og varmeområdet, samt udviklings- og erhvervsplaner.

Planen skal derfor læses i sammenhæng med følgende planer og strategier:

- *DK2020 Klimaplanen (2022)*
- *Kommuneplan 2022–2034*
- *Bæredygtighedsstrategien 2024–2025 (samt tilhørende handleplan)*
- *Erhvervsstrategien (2023)*
- *Udviklingsstrategien (2022)*

De respektive planer og strategier beskrives i flere detaljer nedenfor:

DK2020 Klimaplan

Slagelse Kommunes *DK2020 Klimaplan*, består af tre indsatsområder, der er identiske med indsatsområderne under temaet 'Klima' i Bæredygtighedsstrategien. De tre indsatsområder er følgende:

- Energi- og varmeforsyning
- Landbrug og arealanvendelse
- Transport og mobilitet

Hovedformålet med klimaplanen er at konkretisere, hvordan kommunen vil opnå deres klimamål om 70% drivhusgasreduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050.

DK2020 Klimaplanen definerer følgende målsætninger relateret til energi og varme:

- Udfasning af olie- og gasfyr til privat opvarmning frem mod 2030
- Udbygning af produktionen af VE med 135.000 MWh frem til 2025 og yderligere 310.000 MWh frem til 2030
- Øge produktionen af biogas
- Reducere energiforbruget med 10% frem til 2030 og yderligere 10% frem til 2050

Derudover definerer planen en række fokusområder relateret til energi og varme, samt en række handlinger der skal sikre fremdrift ift. disse fokusområder.

Kommuneplan 2022-2034

Slagelse Kommunes *kommuneplan* definerer de planlægningsmæssige retningslinjer for f.eks. etablering af VE-anlæg i kommunen, og er derfor med til at definere rammerne for hvor og i hvilket omfang det skal være muligt at etablere f.eks. solcelleparker og vindmøller.

Kommuneplanens målsætninger relateret til energi- og varmeområdet refererer til Bæredygtighedsstrategien, hvor målsætningerne er konkretiseret i den tilhørende handlingsplan.

Slagelse Kommune Bæredygtighedsstrategi 2024-2025

Slagelse Kommunes *Bæredygtighedsstrategi* indeholder fire overordnede temaer, der hver især indeholder en række indsatsområder. De fire overordnede temaer er følgende:

- Tværgående forankring og udbredelse
- Klima
- Biodiversitet
- Ressourceforbrug

Bæredygtighedsstrategiens tværgående forankring sikrer en helhedsorienteret strategisk energi- og varmeplanlægning i kommunen, og de forskellige underliggende indsatsområder kan med fordel samtænkes for at understøtte målsætninger på energi- og varmeområdet.

Målsætningerne for energi- og varmeområdet er identiske med målsætningerne i DK2020 klimaplanen, og går således igen på tværs af de forskellige kommunale planer og strategier.

Målsætningerne relateret til biodiversitet har ikke en direkte effekt ift. energi- og varmeområdet, mens målsætningerne ift. ressourceforbrug kan have en indirekte effekt ift. energi- og varmeområdet ift. reduceret ressourceforbrug samt renovering af bygningsmassen.

Målsætningerne relateret til transport og mobilitet tager udgangspunkt i handlingerne der er defineret i DK2020 klimaplanen, hvilket suppleres med yderligere målsætninger om at opnå CO₂-neutral persontransport inden 2050, at 25% af bilbestanden i kommunen kører på el og at alle kommunale biler kører på el i 2030.

Handleplan til bæredygtighedsstrategien 2024-2025

Slagelse Kommunes *Handleplan til Bæredygtighedsstrategien 2024-25* konkretiserer hvilke handlinger, der er nødvendige at igangsætte for at nå målsætningerne, som er defineret i kommunens *Bæredygtighedsstrategi*.

Handleplanen indeholder et overblik over samtlige handlinger, hvor det er angivet hvorvidt der er afsat ressourcer til den enkelte handling, samt hvilken tidshorisont, der er defineret for gennemførslen. En række af disse handlinger er identiske med handlinger defineret i *DK2020 Klimaplanen*.

Slagelse Kommune Erhvervsstrategi (2023)

Slagelse Kommunes *Erhvervsstrategi* fra 2023 er udarbejdet med henblik på at sikre udvikling for erhvervslivet på tværs af kommunen.

Erhvervsstrategien har et betydeligt fokus på bæredygtighed, og udgør en central strategi i Slagelse Kommune.

Slagelse Kommune Udviklingsstrategi (2022)

Slagelse Kommunes *Udviklingsstrategi* består af fire temaer, hvoraf det ene er bæredygtighed. Her fremhæves de overordnede udviklingsmæssige målsætninger for kommunen, der ligeledes fremgår af bl.a. *DK2020 Klimaplanen*.

BILAG 2:

NIRAS (2024). Baggrundsnotat til Varmeplan for Slagelse Kommune

[Dokument vedlagt]

BILAG 3:

NIRAS (2025). Screening af potentialerne for fjernvarmeforsyning i Slagelse Kommune

[Dokument vedlagt]

BILAG 4:

Viegand Maagøe (2025). Analyse af potentiale for Energibesparelser

[Dokument vedlagt]

BILAG 5:

Viegand Maagøe (2025). BAU Baggrundsnotat

[Dokument vedlagt]

BILAG 6:

NIRAS (2024). Biomasse potentiale og aftag

[Dokument vedlagt]